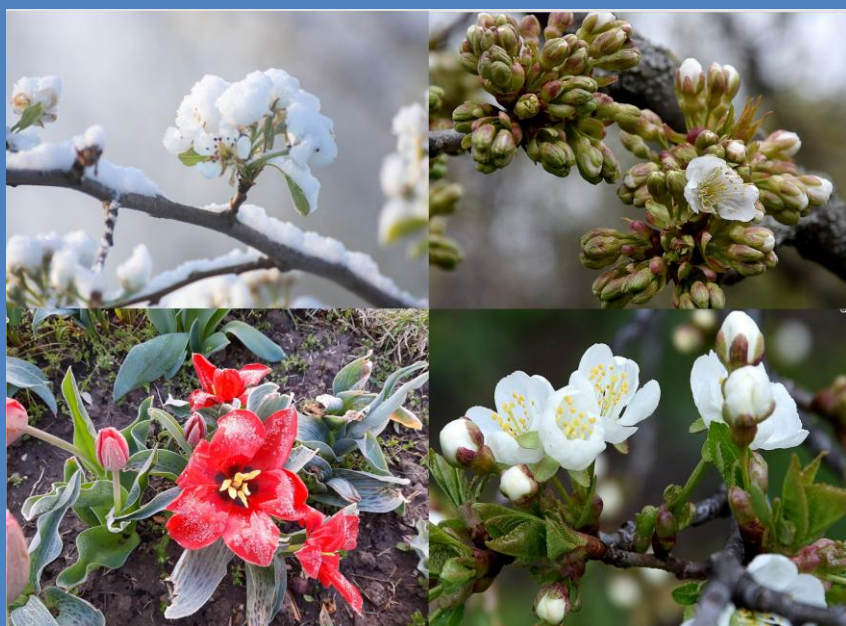

СИНОПТИЧКА АНАЛИЗА ЗА АПРИЛ 2021.

(Мјесец април 2021.године.)

4/2021

Бања Лука, април 2021.

Република Српска
Влада Републике
Српске
Министарство
пољопривреде,
шумарства и
водопривреде

Републички
хидро
метеоролошки
завод
Републике
Српске

СИНОПТИЧКА АНАЛИЗА АПРИЛ 2021.

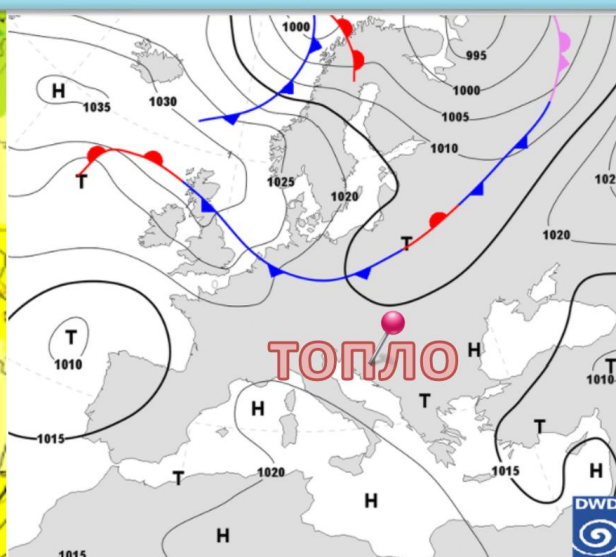
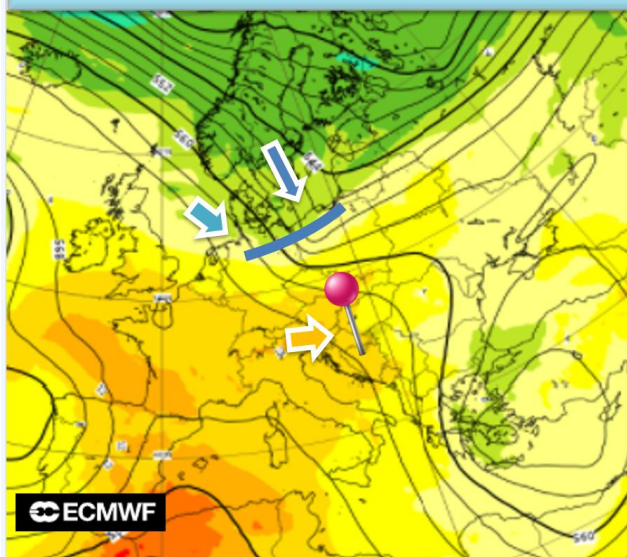
Републички хидрометеоролошки завод Републике Српске

1. ДЕКАДА

Без обзира што је по висини дошло до слабљења термобаричког гребена изнад западног Балкана уз пад геопотенцијала, и даље је био присутан топли ваздух, изнад наших предјела. Уз сунчано вријеме и дневно загријавање атмосфере први април је био веома топао, понегдје са љетњим дневним температурама изнад 25°C.

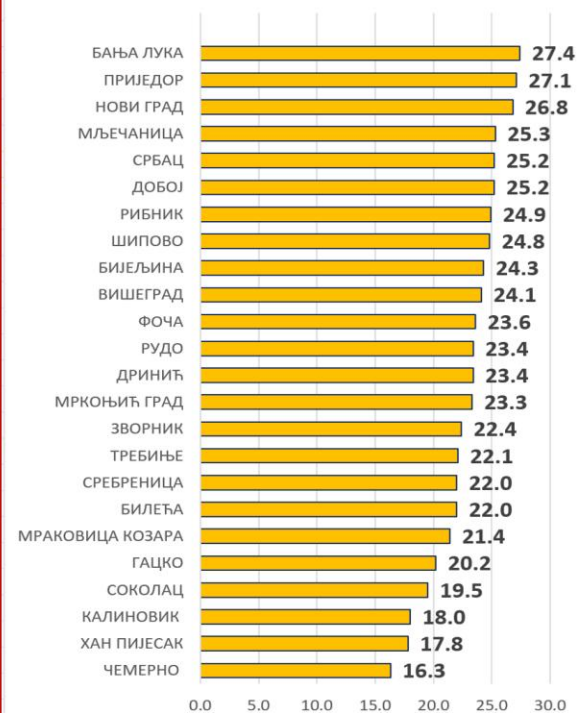
Синоптичка слика: 01 април 2021 АТ 500 hPa у 12:00

анализа АТ 1000 у 12:00

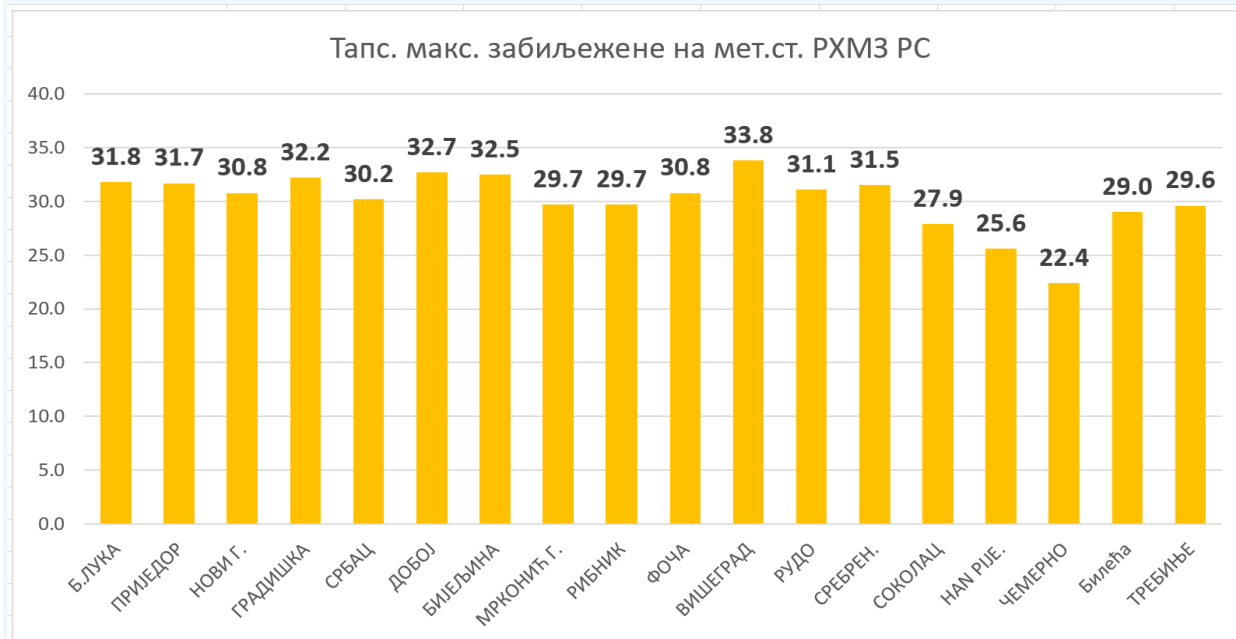

Највиша температура у Републици Српској и БиХ забиљежена је у Бања Луци и износила је 27,4°C. У Федерацији БиХ Зеница је забиљежила 27,3°C, а даље у Републици Српској слиједе Приједор са 27,1 и Нови Град са 26,8°C.

Тмакс 01.април_2021 на мет.станицама РХМЗ РС

Наравно овако високе дневне температуре нису неуобичајене за април мјесец. Апсолутни максимуми забиљежених температура у априлу мјесецу су били и изнад 30 степени. Те податке доносимо на табели која сиједи*:

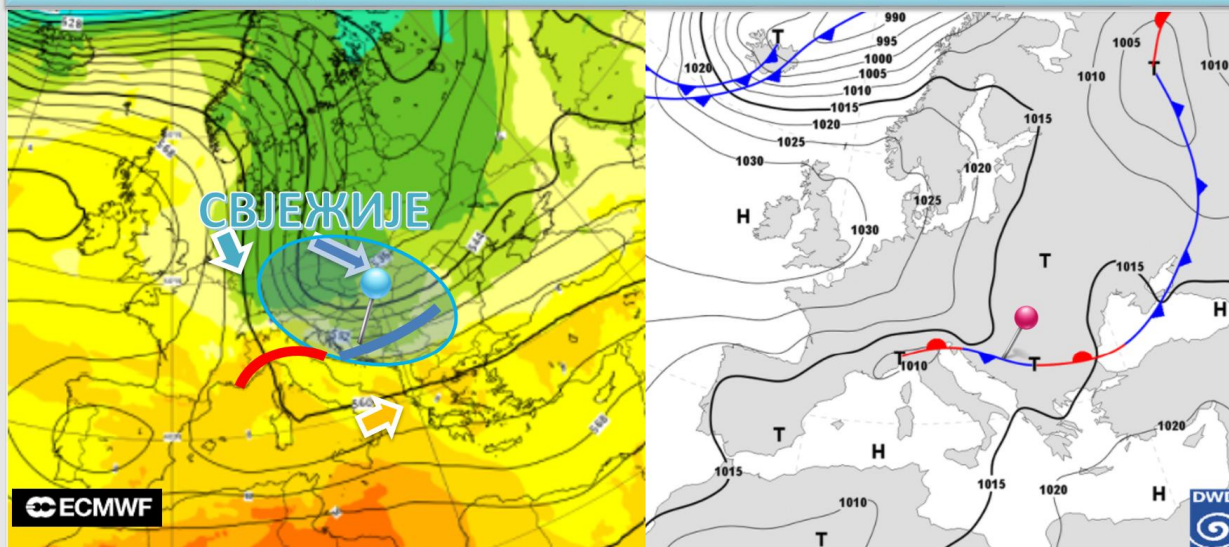
*напомена: дужина низова мјерења није једнака на свим станицама, те ове информације су оријентационе

Према доступним низовима мјерења највише измјерена температура у априлу мјесецу била је у Вишеграду 33,8°C, забиљежена 2013.године; Добој 32,7°C а Бања Лука 31,8°C, забиљежено такође 2013.године.

Након овако топлог почетка мјесеца већ трећег априла је дошло знатно захлађење, уз пад температуре, за 10 до 15 степени, те појаву јутарњег мрза у понедељак 5.априла.

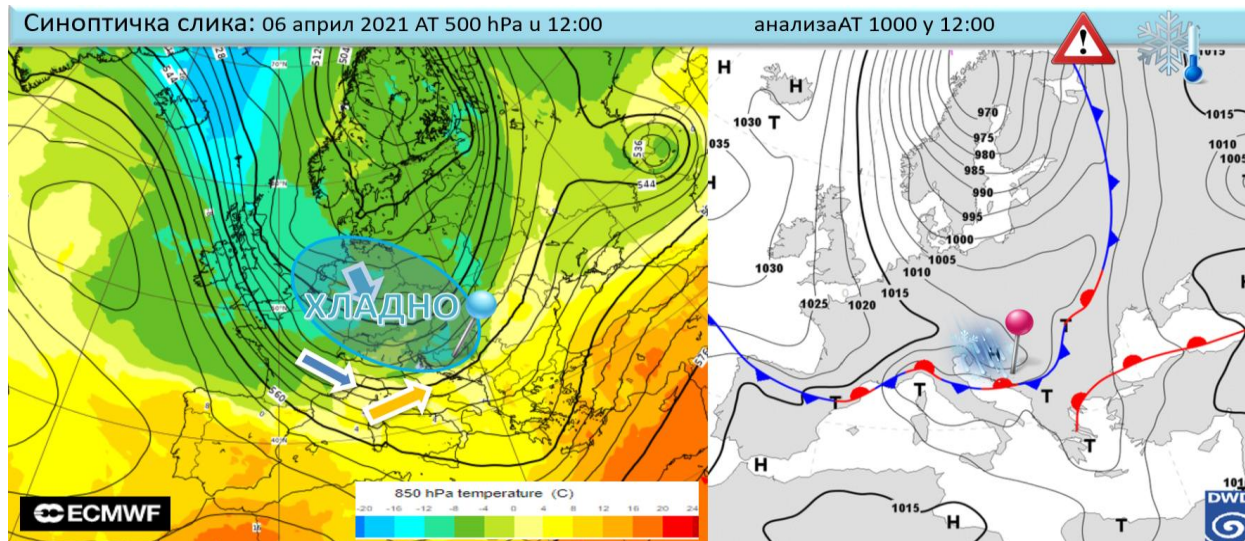
Синоптичка слика: 03 април 2021 AT 500 hPa у 12:00

панализа AT 1000 у 12:00

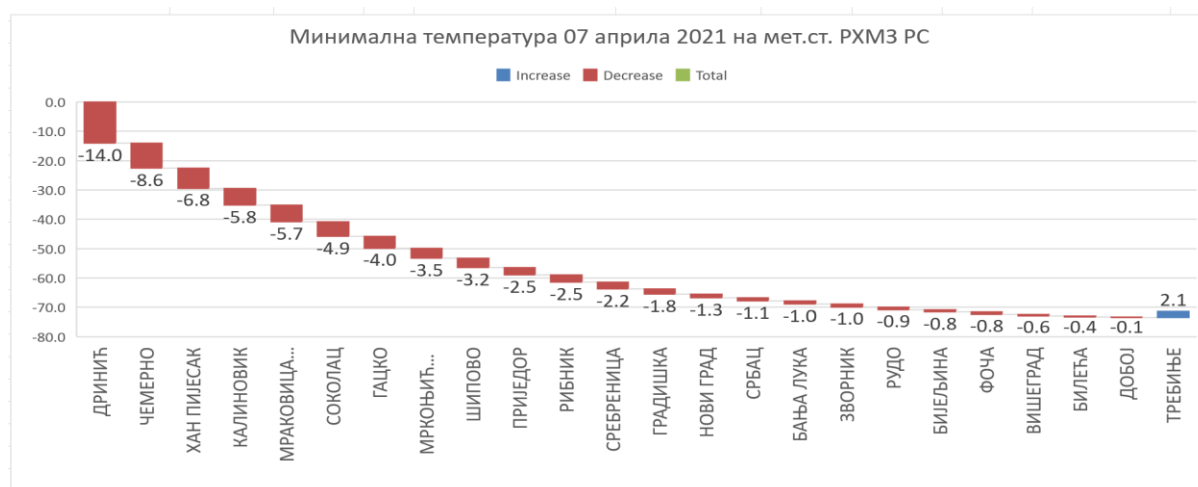

Наиме, у сјеверозападној висинској струји смо били под утицајем висинске долине изнад западног Балкана, с таласањем припадног фронта у приземљу и падом притиска, који је био око (1010hPa(mb)), а поподне поново у порасту, у позадини фронта. Већ до јутра 3.априла је пало између 5 и 15 l/m², (Нови Град 14,6 l/m²). Током дана је било са кишом, а у планинама са снијегом, па је четвртог априла измјерено од 10 до 26,9 l/m² падавина, колико је пало у Требињу. Снеж је забиљежен на високим планинама, Хан Пијесај 1, Калиновик 8 а Чемерно 9 см.

Петог априла дошло је до пролазног побољшања времена, да би онда шестог поново били под утицајем фронталног система са сјеверозапада, иза којег је у наше крајеве дошао хладан арктички ваздух. Овај поремећај је донио нове падавине, снијег а затим и ниске јутарње температуре, изражено осмог и деветог априла.

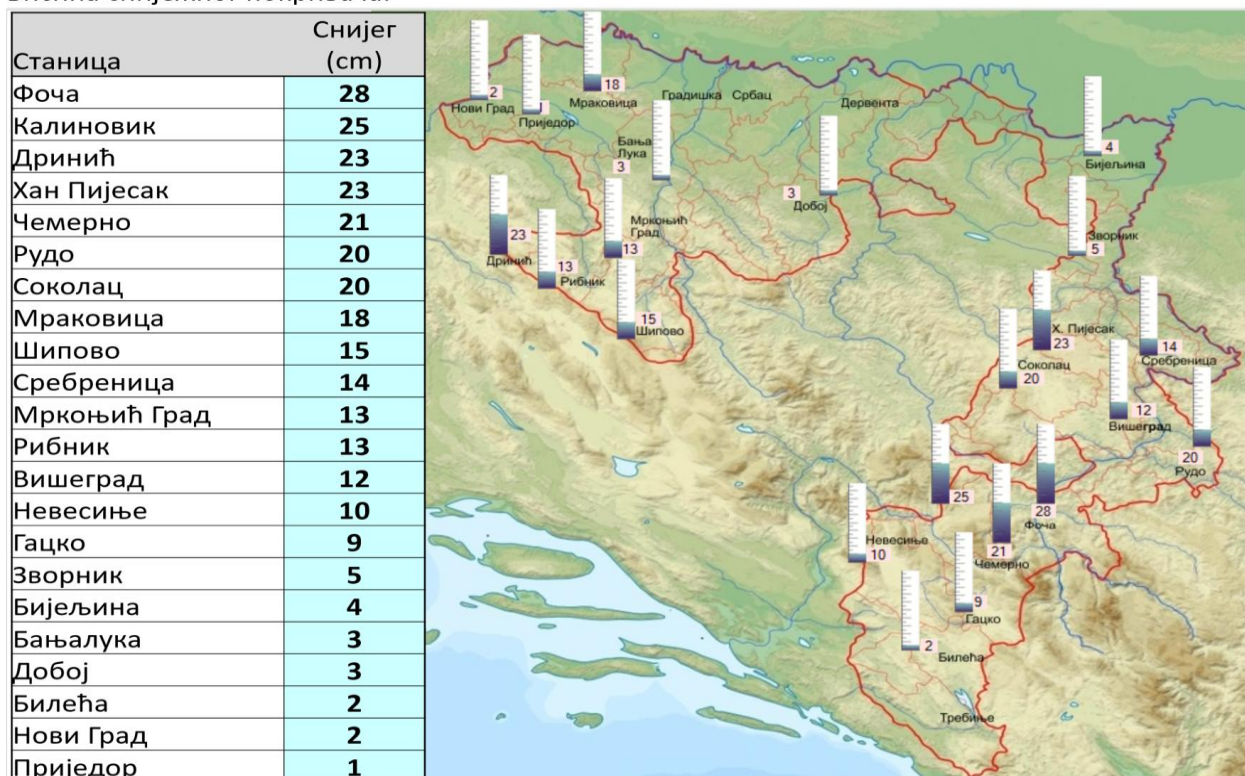

Седмог априла је ујутро било са мразем. Минималне температуре измјерене на метеоролошким станицама РХМЗ Републике Српске су биле:

Висина снијечног покривача је била знатна у централном појасу планина и на истоку.

Висина снијечног покривача:

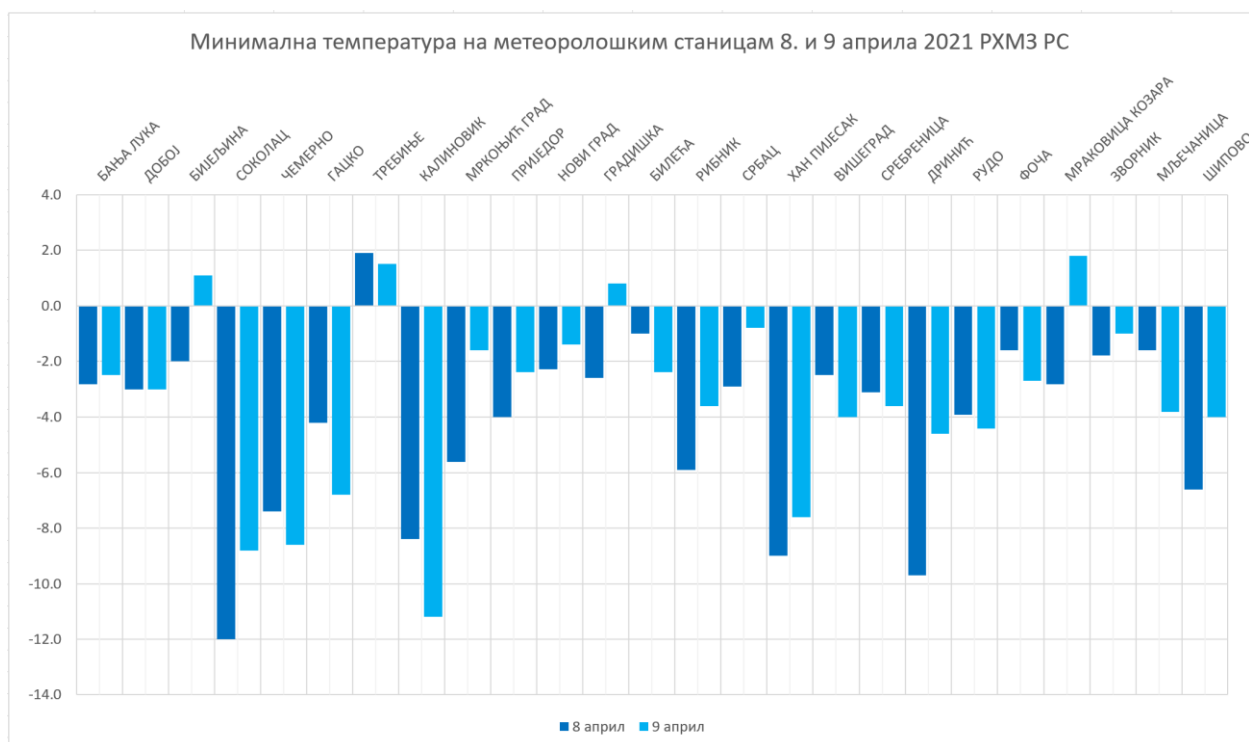
Укупна количина падавина је била умјерена и адекватна уобичајеној количини при оваквим продорима, углавном између 10 и 20 l/m², а највиша у Дринићу 27,8. l/m².

Овакаве нагле промјене времена нису неуобичајене у априлу мјесецу, али за воћаре су увијек зебња. Оне доносе захлађење и мраз, који у овој фази развоја воћних култура, посебно брескве, кајсије, крушке, шљиве и јабуке, могу проузроковати велике штете. Тако се и десило, будући да је мраз осмог и деветог био, дуготрајан и умјерене јачине па је направио штете на воћу у многим крајевима Крајине и Подриња.

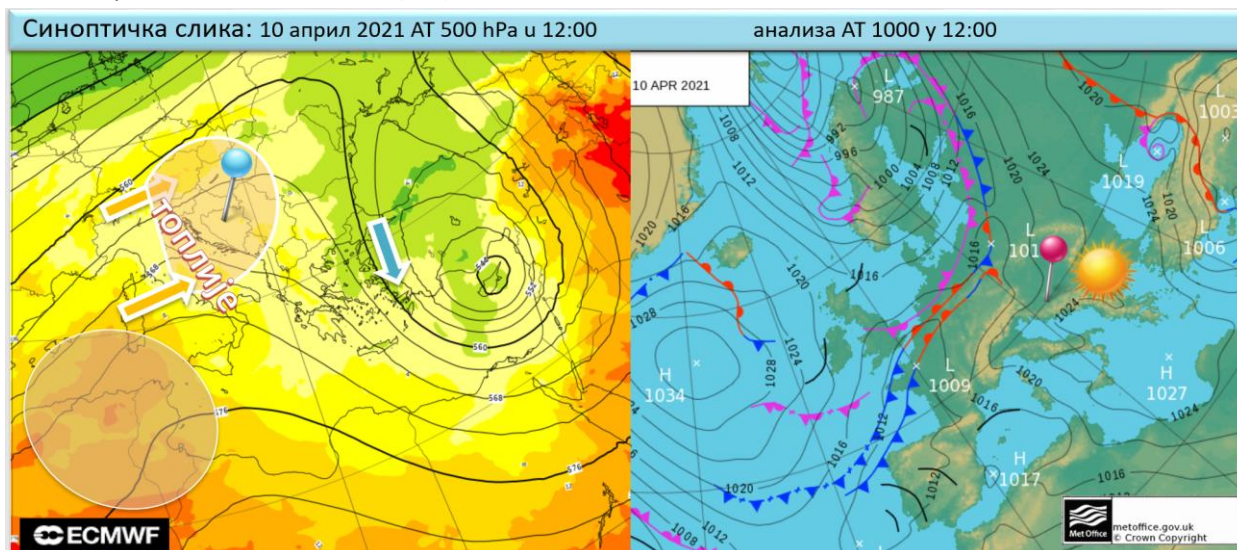

Слике воћњака у Поткозарју 07 априла 2021 и крајолика у брдovitом предјелу

Минималне температуре забиљежене на метеоролошким станицама мреже РХМЗ Републике Српске, осмог и деветог априла:

Вријеме тих дана је било стабилно, с порастом дневних температура. Десетог априла синоптичка слика је била у знаку слабог сјеверозападног висинског струјања, те јачања баричког и термичког гребена, уз потискивање хладног ваздуха. У приземљу је било слабоградијентно антициклонално поље с притиском око 1025hPa(mb).

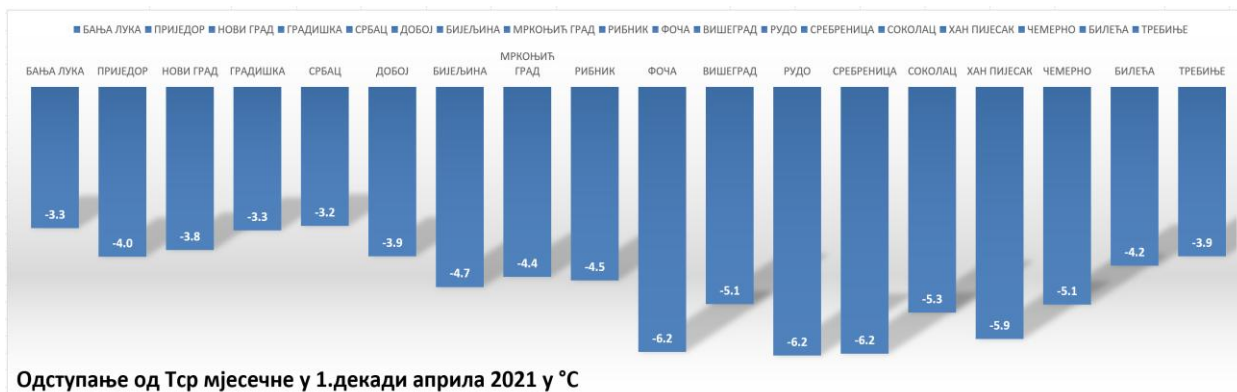
Десетог априла су максималне дневне температуре на сјеверу прелазиле 20°C (Добој 21,2°C).

Табела која слиједи показује укупну декадску количину падавина (l/m²) на метеоролошким станицама РХМЗ РС.

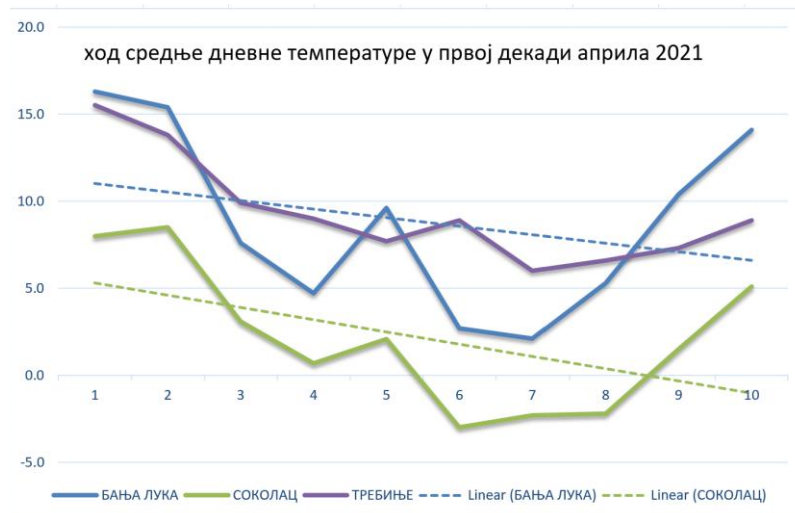
Укупна количина падавина из два фронтална поремећаја са сјеверозапада дала су умјерену количину падавина, у границама од 20 до 45% од просјечних мјесечних, а једино нешто више, до износа од 66%, Фоча и Рудо.

Следећи графикон приказује одступање средње температуре у првој декади априла 2021. у односу на просјек.

У свим мјестима је температура била испод просјека, у Крајини углавном од 3,2 до 4,0°C, колико је било у Приједору. На југу у Херцеговини то одступање је било слично 4,2°C (Билећа). У вишим предјелима сарајевско романијске регије највеће негативно одступање (Хан Пијесак 5,9°C), а најхладније у односу на просјек је било у средњем и горњем Подрињу (Сребреница и Рудо, 6,2°C испод просјека). У првој декади априла, јутра су била хладна, испод просјека неких седам дана. На сјеверу и високој Херцеговини је било пет, шест дана са мразем, а у планинама од седам до девет, колико је забиљежено у Калиновику. У ниској Херцеговини није било мразних дана али је било седам хладних јутара. Деветог априла је у Требињу минимална температура била 1,5°C, што је било забиљежено и у марту мјесецу.

Највиша температура је била на почетку мјесеца, да би трећег, пале испод просјека, и задржале се на том нивоу све до краја прве декаде. Бањалука је првог имала Тср високих 16,3°C (Тмакс 27,4°C), а седмог априла је Тср била 2,1°C (просјечна априлска је 12,1°C). Слично је било и у планинама, првог априла у Сокоцу је Тмакс била 19,5°C, средња 8,0°C, да би Тср шестог марта пала на -3,0°C, Тренд температуре је био опадајући.

Слично је било и са средњом минималном температуром. Тај приказ доносимо на следећој табели:

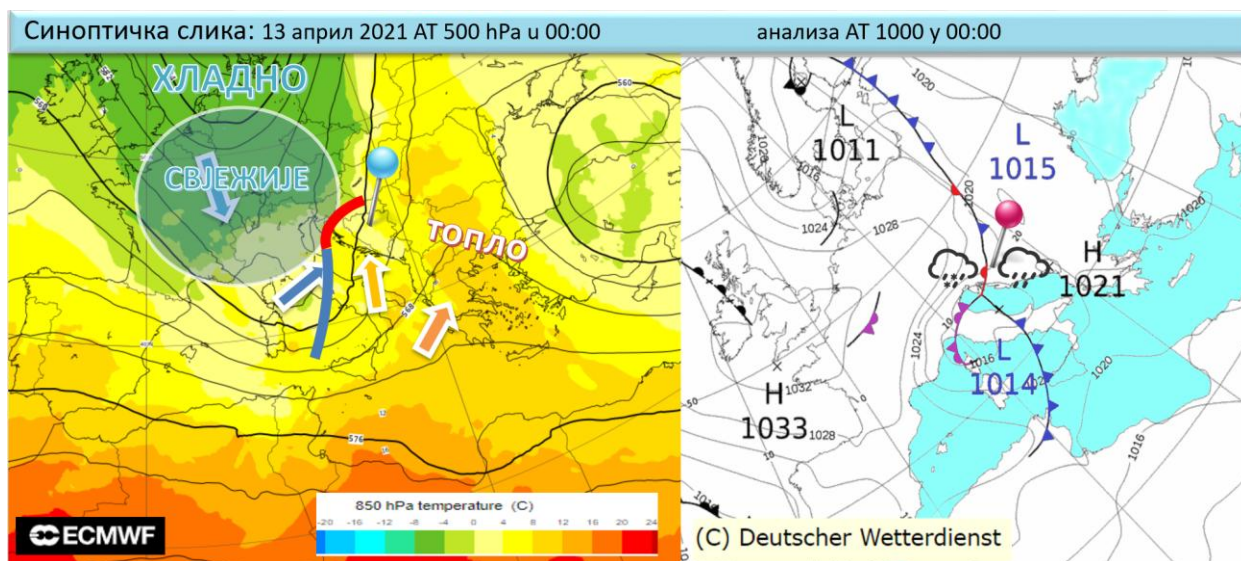

Тср максимална температура није имала велико одступање у односу на просјек, на сјеверу, али на истоку и до шест степени (Вишеград).

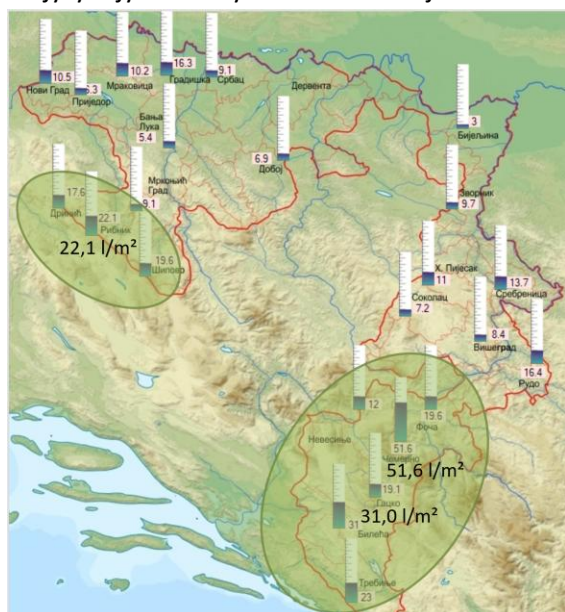

2. ДЕКАДА

Друга декада априла наставила се са порастом температура, што је било условљено утицајем термобаричког гребена, уз скретање висинског струјања на југозападно. У приземљу је било слабоградијентно антициклонално поље, које је дало угодне временске прилике и температуру сличну претходна два дана. У југозападној струји је прешла облачна маса која је ту и тамо дала мало кише. Дванаестог априла по висини дошло је до пада геопотенција приликом продубљивања долине преко западне Европе, уз прилив топлијег ваздуха. У приземљу пад притиска и приближавање фронталне зоне са сјеверозапада. На пријелазу између 12. на 13.април наши крајеви су били под утицајем фронталног система са сјеверозапада, када се сударом хладније ваздушне масе са сјевера и влажног и топлог ваздуха с југа, условило формирање плитког циклona у сјеверном Јадрану.

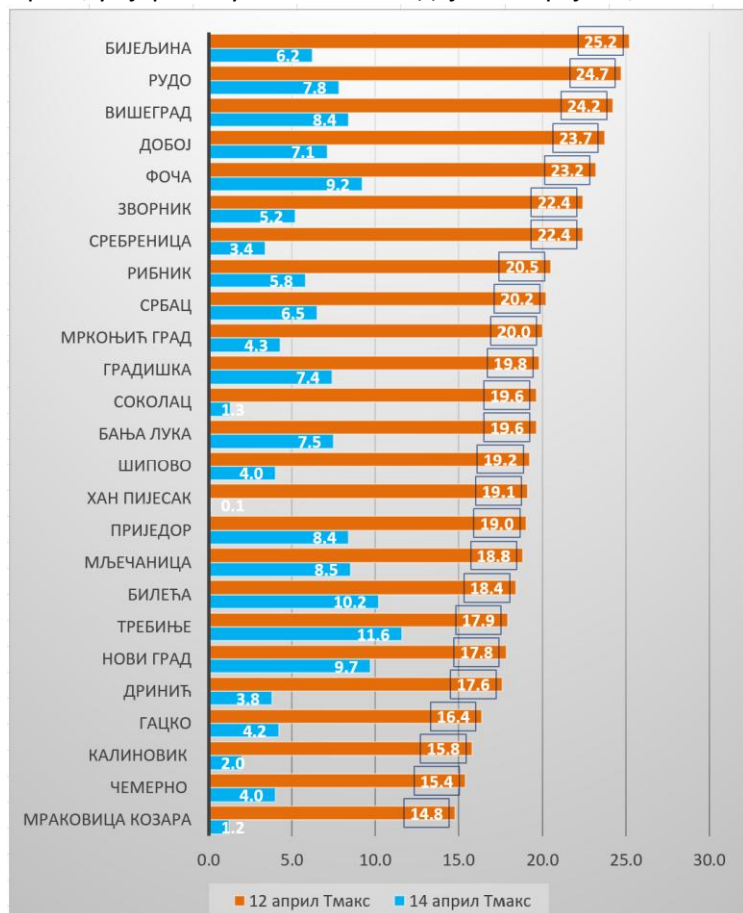

Већ до јутра 13.априла било је с падавинама у већини предјела а највише на сјеверозападу и западу Крајине, гдје је пало између $10,6 \text{ l/m}^2$ у Рибнику до $14,8 \text{ l/m}^2$ у Приједору. Млади циклон се уз оклудовање спуштао се Јадраном према Отранским вратима. Изнад западног Балкана је била висинска долина уз притицање хладног арктичког ваздуха и падавине, обилније на југу и југоистоку. У планинама је поново падао снијег. На слици лијево је приказана 24. часовна

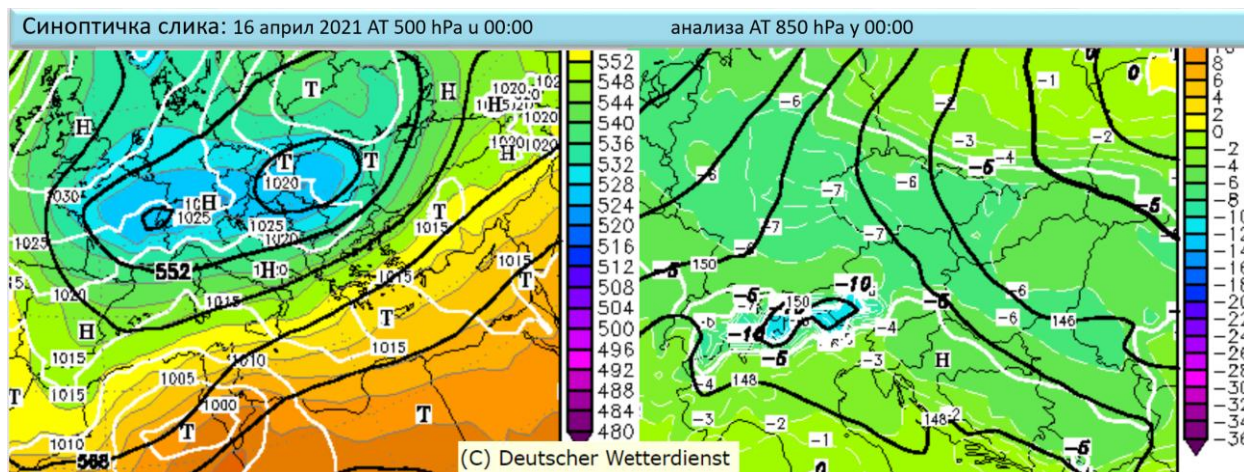
количина падавина на метеоролошким станицама РХМЗ РС, измјерена 14.априла у 7 часова. Умјерених падавина је било дијелом на сјеверу и истоку, повећаних на сјеверозападу (Рибник $22,1 \text{ l/m}^2$), те југу, гдје је пало од 20 до 30 l/m^2 . Највише падавина је било на Чемерну $51,6 \text{ l/m}^2$. Висина снијега при тлу је била: Калиновик 1, Чемерно 3, Хан Пијесак 4, Дринић 6 и Мраковица 7 cm. Изнад Балкана и средње Европе се по висини успоставило слабо градијентно циклонско струјање, уз присуство хладног ваздуха, па је било с претежном облачношћу, те ту и тамо slabим падавинама. Понегдје су то била три до четири кишна дана, а на југу и истоку два. Разведравање

је наступило 16. априла, па су тада јутарње температуре биле ниске, те је било с честом појавом мраза, умјереног у планинама и дијелом Крајини, те слабог у већини других предјела.

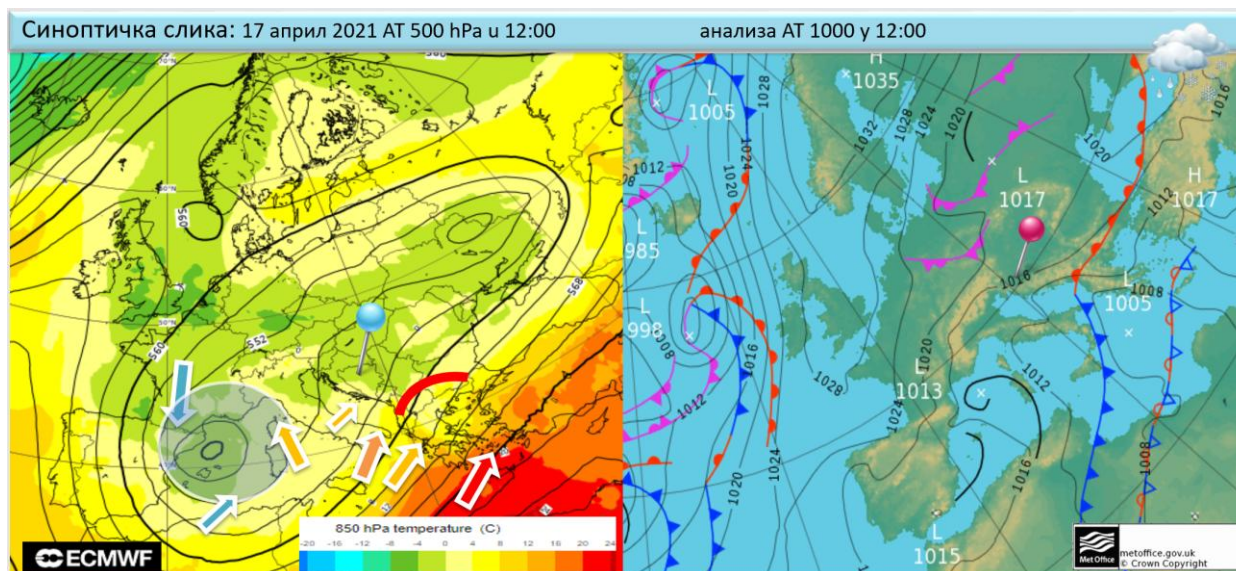
Графикон са лијеве стране приказује максималну дневну температуру 12. и 14. априла на МС РХМЗ РС. Уочљив је нагли пад температуре, условљен доласком хладне арктичке ваздушне масе у област Балканског полуострва. Пад дневне температуре у та два дана је био и до 19 степени, колико је забиљежено у Бијељини, Сребреници, Хан Пијеску и Сокоцу. С падом дневне температуре до 15 степени било је у Зворнику, Рудом, Добоју, Вишеграду, Мркоњић Граду и Шипову. У осталим мјестима нешто мање.

На слици која слиједи имамо приказ циклонске циркулације по висини 16. априла и температуру на висини 1500m (850hPa), гдје се спустила на вриједности -5°C . И наредних дана се задржала слична висинска

циркулација, са стварањем два центра, једног сјеверније а другог јужније од нас, у западном Медитерану, тако да је изнад наших крајева преовладавало слабо јужно и југозападно струјање. Било је промјењљиво до претежно облачно вријеме, понеки сунчани интервал, благи пораст температуре, а 17. априла поподне и падавине прво на југу а затим и у другим предјелима. На планинама је провијавао снијег. Те падавине су биле условљене близином топлот фронта на југу Јадрана, што се види на слици која слиједи.

Наиме, на висини је дошло до продубљавања и премјештање циклona из западног Средоземља преко Јадранског мора према централном Средоземљу. У приземљу је била присутна циклонaлна закривљеност изохипси, уз таласање фронталне зоне преко југа и истока Балкана. У нашим крајевима претежно облачно вријеме са мјестимичним slabим падавинама због утицаја топлот фронта који се повлачио југоисточно.

Због задржавања циклонске циркулације изнад Балкана, било је с мјестимичном кишом 18, 19 и 20. априла, али углавном слабом. Приказ укупне количине падавина у другој декади априла слиједи.

У другој декади априла укупна количина падавина је била мала до умјерена. У већини крајева између 20 и 40 l/m², локално на југоистоку у Черном 56 l/m²*, а у Херцеговини од 30 до 40 l/m²*. Једино дијелом на сјеверу (Србац), централним предјелима (Добој) и на истоку (Вишеград и Соколац) мање, око 15 l/m². Графикон који слиједи приказује количину падавина у другој декади априла 2021, на метеоролошким станицама РХМЗ РС.

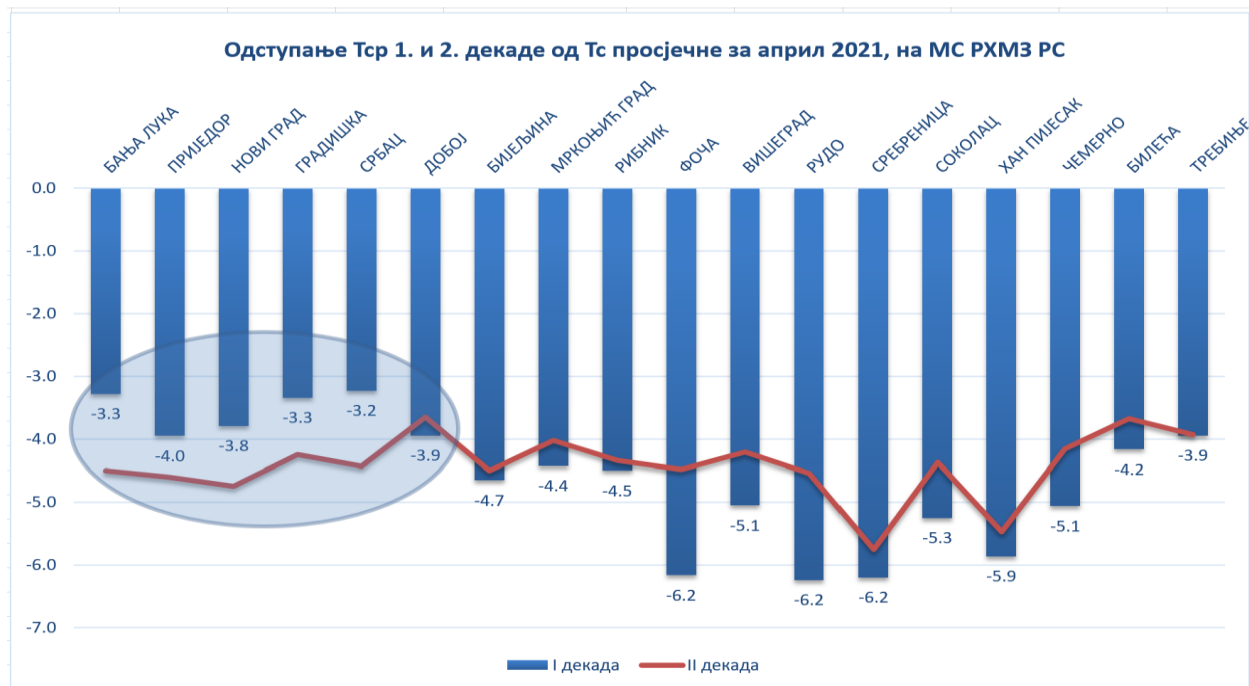

Гледајући процентуално у односу на просјечне мјесечне количине, највише кише је пало у Крајини од 44% (Приједор) до 46% (Градишка) од просјечне мјесечне количине за април мјесец, а најмање на истоку гдје је пало око 18% од просјека (Соколац).

У складу са таквом синоптичком ситуацијом, друга декада је била хладнија од просјека, од 3,7 (Добој и Билећа) до 5,8 °C (Сребреница).

Треба примјетити да је друга декада по температурном режиму била веома слична првој декади, па су и одступања од средње температуре врло слична, с тим што је на сјеверу било хладније у другој декади, а у осталим предјелима мало мање хладно, углавном са одступањем као у првој декади или степен до два мање. На југу једнако хладно у другој декади као и у првој.

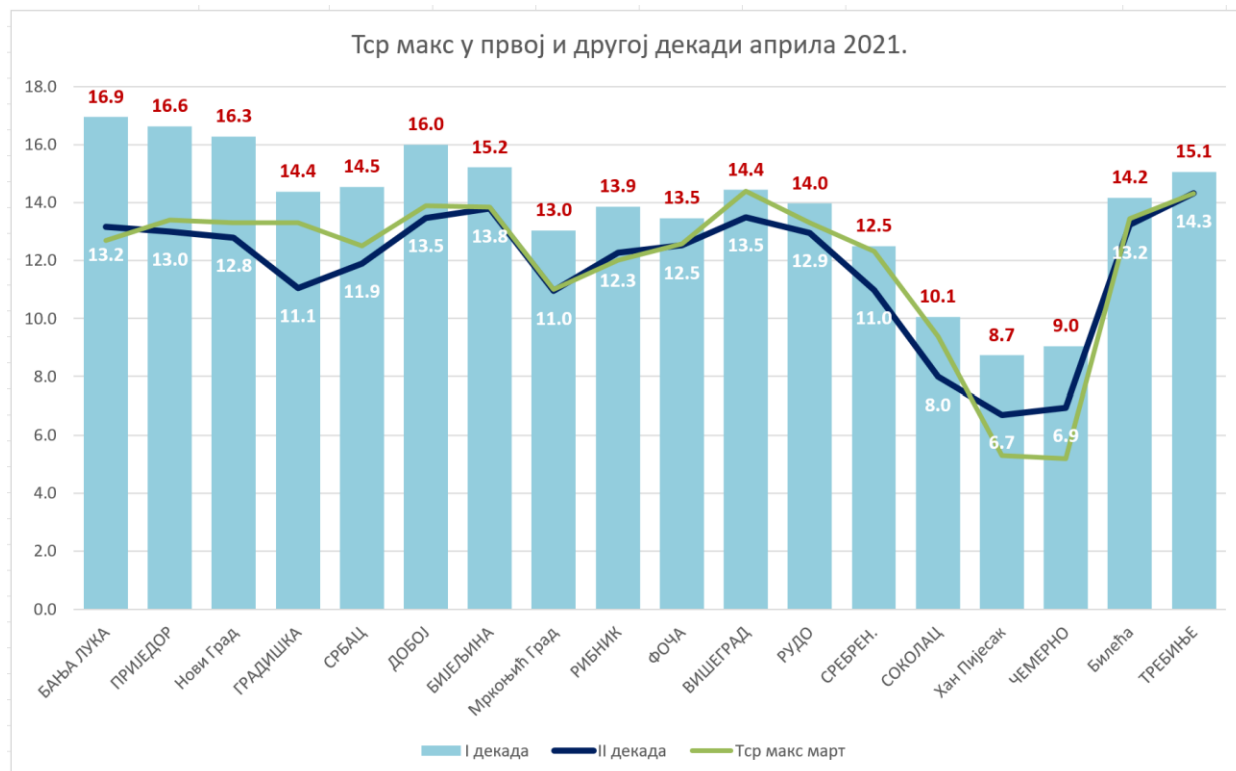
Графикони који слиједи показују одступање Тср минималне и максималне температуре од просјека:

Средња минимална температура у другој декади априла је била виша него у првој, али и даље је у цијелој земљи било испод просјека за април. На истоку су јутра била највише хладна у односу на просјек (Хан Пијесак и Сребреница 4,3°C, Требиње 3,6°C). Следећи графикон приказује одступање Тср максималне температуре, у другој декади у односу на просјек за Април.

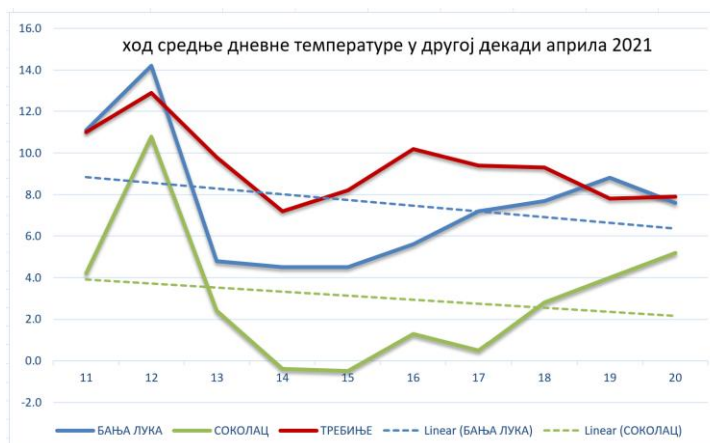
Средња максимална температура у другој декади априла је била знатно нижа у односу на просјек, углавном за 4°C на Чемерном, до 7,8°C у Градишци. Следећи графикон показује, да је средња максимална температура била нижа од средње максималне у првој декади априла, те је била веома блиска средњим максималним температурама за март мјесец. То указује на размјеру хладнијег времена у првој и другој декади априла.

У овом периоду био је изражен тренд пада температуре. На почетку декаде температуре су биле више да би у другој половини декаде уз присуство хладног арктичког ваздуха биле испод просјечних.

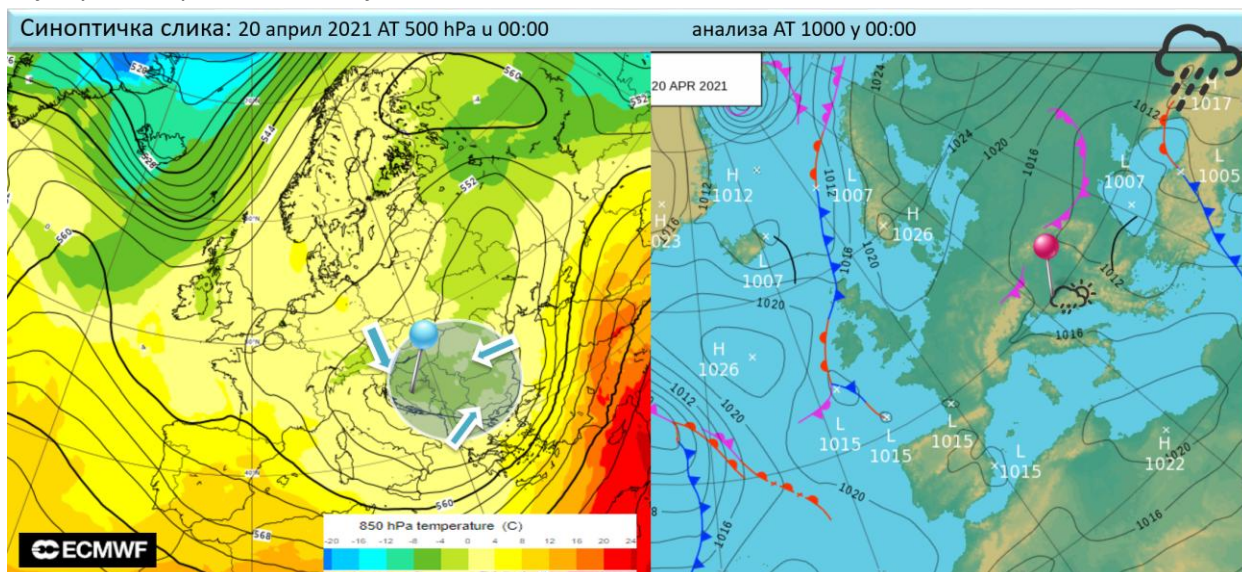
Графикон који следи показује дневни ход средње температуре ваздуха у другој декади априла мјесеца 2021. године, за изабране станице.

Најнижа измјерена температура је била у Сокоцу -7,7°C, који је имао седам дана с негативном минималном температуром. Остала мјеста су имала два до три дана са мразем. Највише температуре су биле дванаестог априла, а максимална температура је била забиљежена у Бијељини и износила је 25,2°C, што је и највиша измјерена температура у другој декади на станицама РХМЗ.

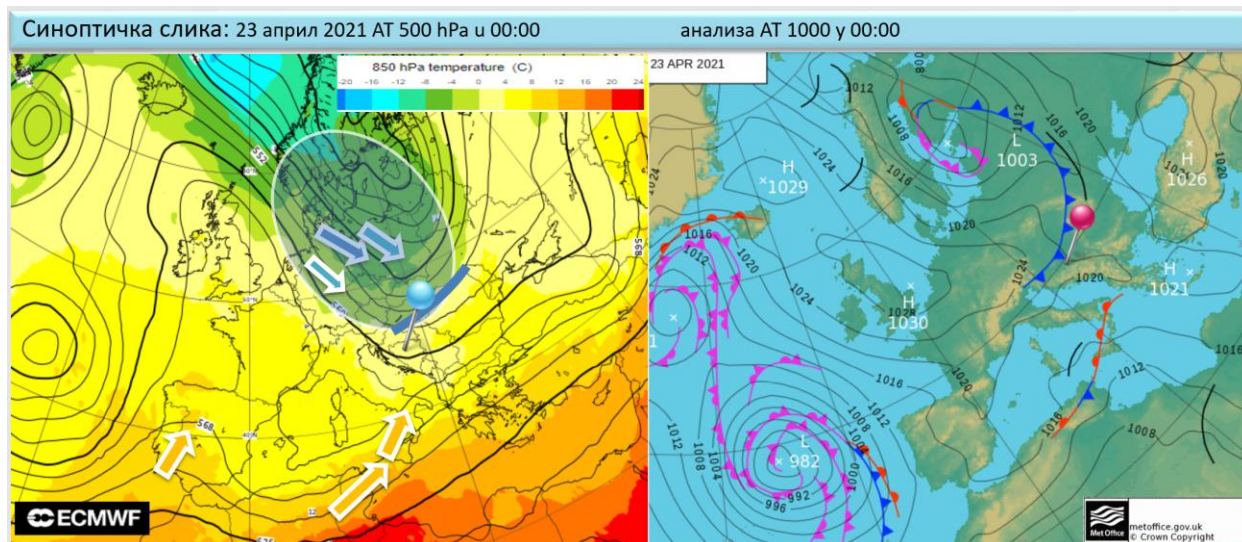

3.ДЕКАДА

Још последњег дана друге декаде, изнад Балкана је егзистирао висински циклон, тако да су се смењивали сунце и облаци, а послеподне уз раст кумулоформних облака било је са пљусковима, који су се смирили тек касније послеподне.

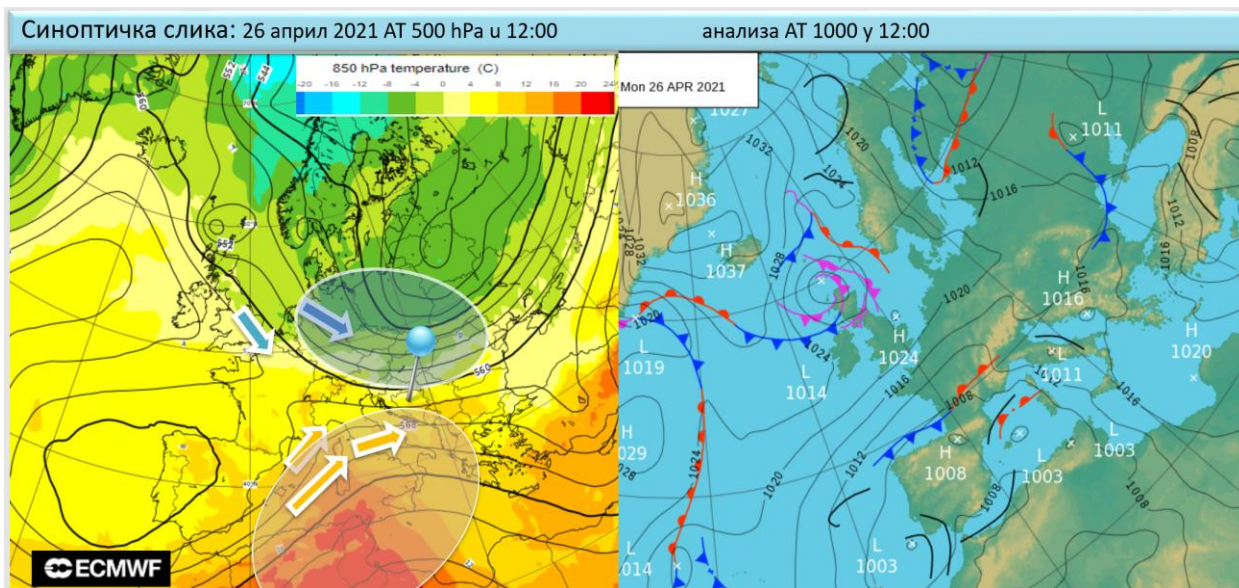

Јачих пљускова је било у централном планинском појасу, у Подрињу и Херцеговини. Већ 21.дошло је до пораста геопотенцијала по висини, струјање је скренуло на западно, па су и дневне температуре биле у порасту, али и даље је атмосфера остала нестабилна, па је послеподне поново било са пљусковима. У вечерњим часовима дошло је до таласања западног струјања, па се Балкану приближавала нова плитка долина и хладни фронт који је у ноћи и ујутро утицао на вријеме у нашим крајевима. Пролазно је наоблачило, пала је киша а већ пријеподне 23.априла дошло је до разведравања уз сунчано и топло, право прољетно вријеме, примјерено овом добу године.

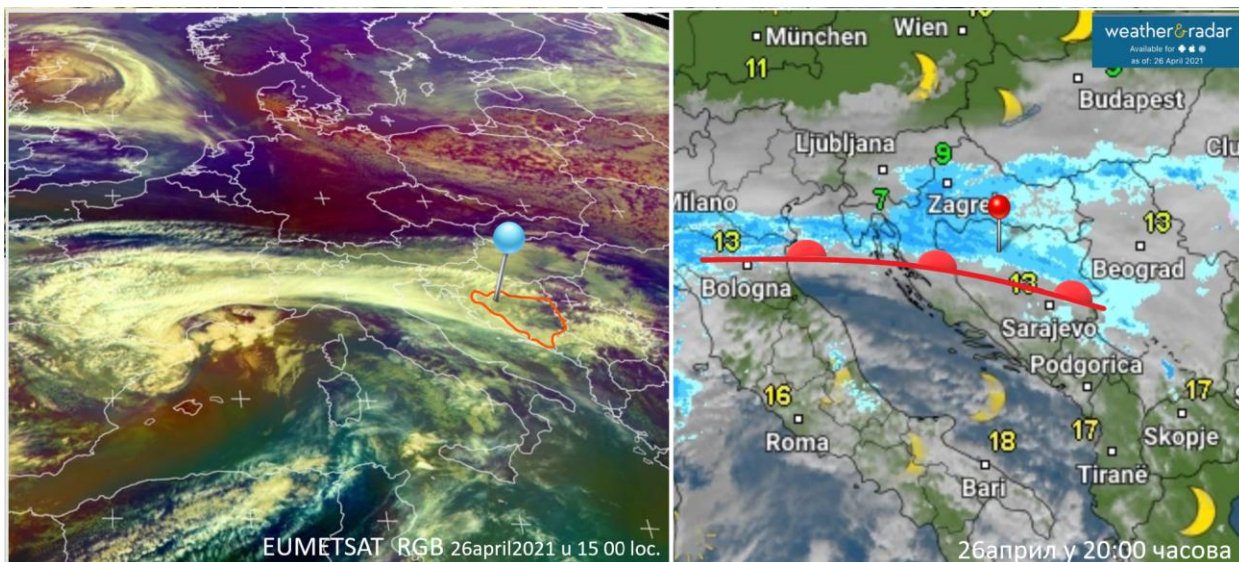

Овај фронтални поремећај је дао малу количину падавина већини предјела, понегдје је остало и суво вријеме, а једино умјерене количине су забиљежене у Херцеговини, око 18 l/m². Поново је накратко успорен пораст дневне температуре. У наредна три дана изнад Балкана је преовладавало сјеверозападно и западно струјање. Занимљиво је примјетити да се хладнији ваздух налазио сјеверније а топли јужније.Уз антициклон у приземљу, 24. и 25. априла је било лијепо пролећно вријеме, како се наставило и 26. већи дио дана. У послеподневним и вечерњим

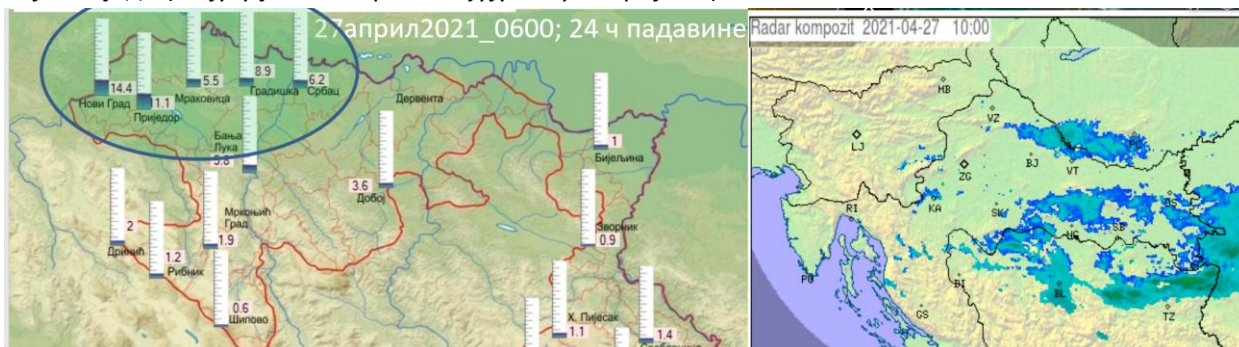
часовима дошло је до таласања фронталне линије на сјеверу балкана што је условило слабе падавине, а локално умјерене понегдје на сјеверу.

Ову синоптичку слику врло вјерно осликава и облачност коју видимо на сателитским сликама. Овдје се радило о атипичном топлом фронту на линији раздвајања двије ваздушне масе.

Јутро 27. априла освануло је облачно са мјестимичном слабом кишом, што је била последица таласања фронталне линије на сјеверу Балкана и њеног спорог премјештања према истоку. Највише кише је је било на сјеверу Крајине. Количине падавина 27. у 08 часова су дате на слици која слиједи (на југу је било преовлађујуће суво вријеме):

И 28. априла је остало промјењљиво облачно вријеме, а атипични фронт се споро премјештао на исток. Притицањем нешто свјежијег ваздуха са југа формирала се линија нестабилности изнад централног појаса наше земље, па је било са мјестимичним пљусковима а уз ријеку Дрину и са

грмљавином. Тамо је уз краћи пљусак било у Сребреници 18 l/m² а у Зворнику 14,7 l/m². Тако да је на крају, то био тродневни период са промјењивим временом и мјестимичном кишом.

Коначно, 29.априла је фронтална линија одлазила на исток, а изнад наших крајева је јачао термобарички гребен уз притицање топлог ваздуха, што је условило нагло затопљење и уз врло високе температуре последњег дана априла мјесеца. У већини мјеста температура је била изнад 25°C, а у Вишеграду 28,8°C. И на планинама је било топло, од 18 до 20°C.

Укупна количина падавина у трећој декади априла је дата на графикону који слиједи:

У појединим мјестима на истоку (у горњем Подрињу) те централним предјелима (Добој) падавине су биле незнатне. Већа количина падавина је забиљежена на сјеверу Крајине (Градишка највише са 36 l/m², што је 53% од просјечних). Слична количина падавина забиљежена је на југу Херцеговине (Билећа 37,8 l/m²).

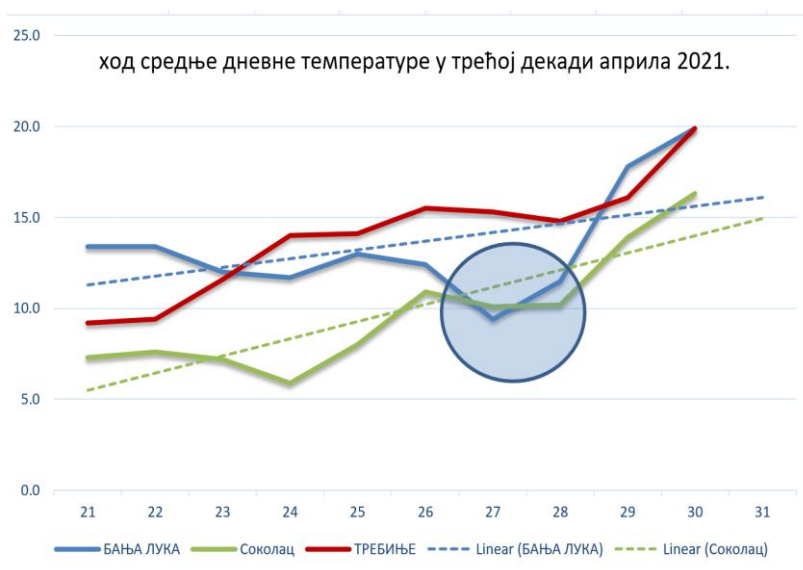
Тек у трећој декади априла је температура расла и била изнад просјека, али не знатно. Допринос томе су дали релативно топли дани цијели период, примјерени овом добу године, те нагли пораст задња два дана треће декаде.

Графикон доле приказује одступање у трећој декади мјесеца, од средње мјесечне температуре априла. Средња декадска температура ваздуха је, била изнад просјечних.

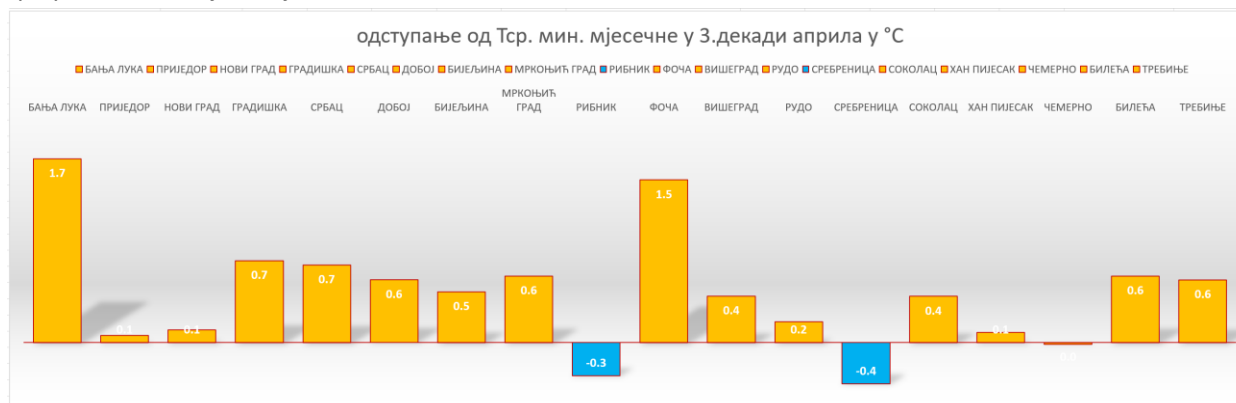

Карактеристика треће декаде је било присуство мање хладног ваздуха, па су јутарњи мразеви изостали, осим у планинама изнад 1000m, а дневне температуре су биле у порасту, прво на сјеверу па је у Бањалуци забиљежено 7 дана стемпературом изнад 20°C, уз један пад 27. и 28. кад се максимална температура спустила и на 10,9°C (Тср просјечна је 12,1°C за април), а максимална температура на крају декаде је била 27,8°C (у Вишеграду 28,8°C).

Трећа декада је почела са изнадпросјечном средњом температуром, а уз један продор свјежијег ваздуха умјерених ширина, доживјела је кратки пад 27. и 28. априла, да би пред крај мјесеца поново нагло расла. Занимљиво је да је свјежији ваздух продро само на сјеверу, тако да је средња температура у Бањалуци била нижа него у Сокоцу (што је назначено на слицидесно). Без обзира на то тренд је био позитиван.

Карактеристике средње минималне и средње максималне температуре, приказане су на графиконима који слиједе:

Минимална температура је била око нормале у трећој декади априла у већини мјеста, а само у Рибнику и Сребреници мало испод просјека. Бања лука и Фоча су одскочили од просјека за 1,7°C, односно 1,5°C.

И максимална дневна температура је имала позитиван отклон у трећој декади априла, углавном између 0,9°C и 1,7°C. Једино су топлији били Бањалука за 2,8°C и чемерно за 2,2°C од просјека.

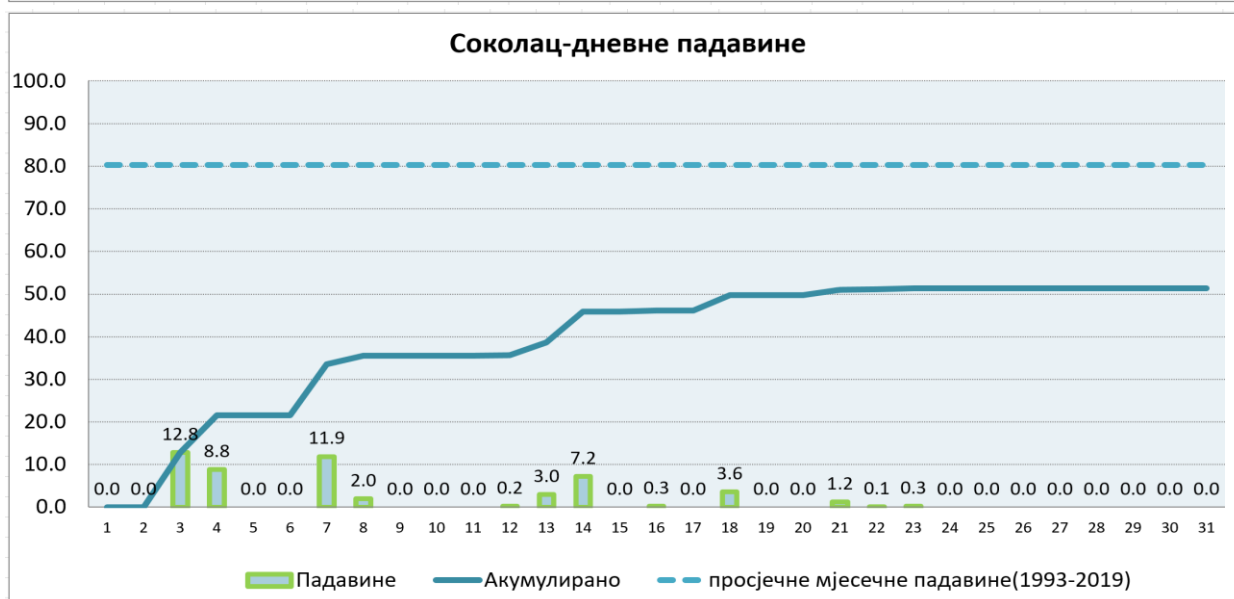
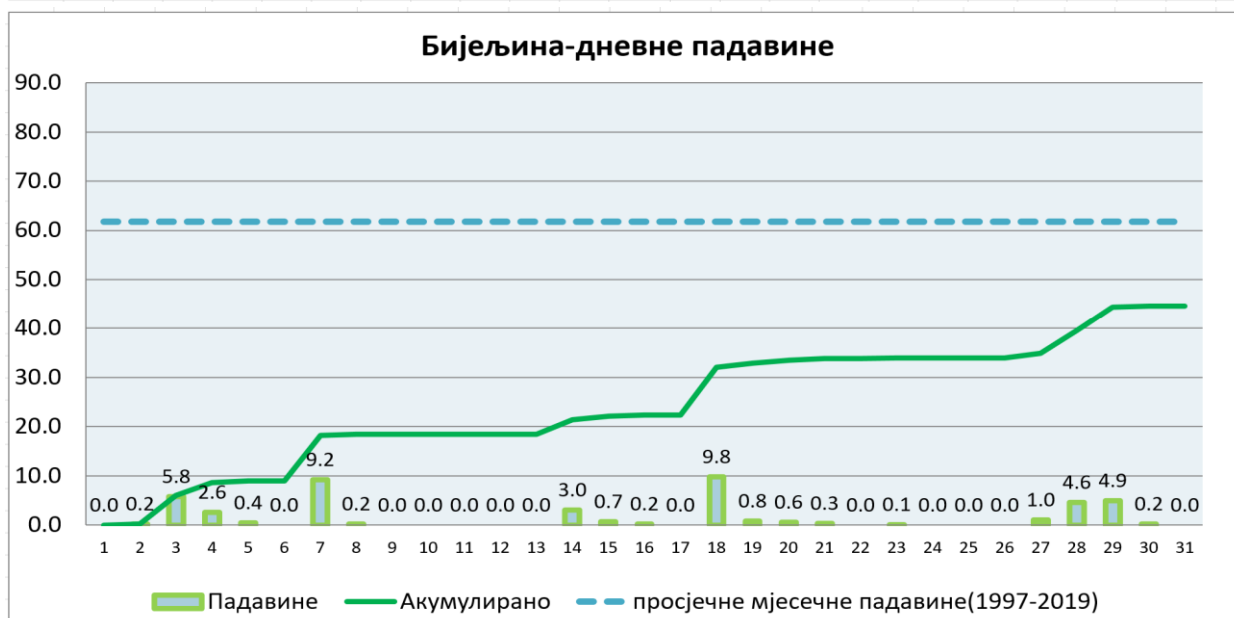
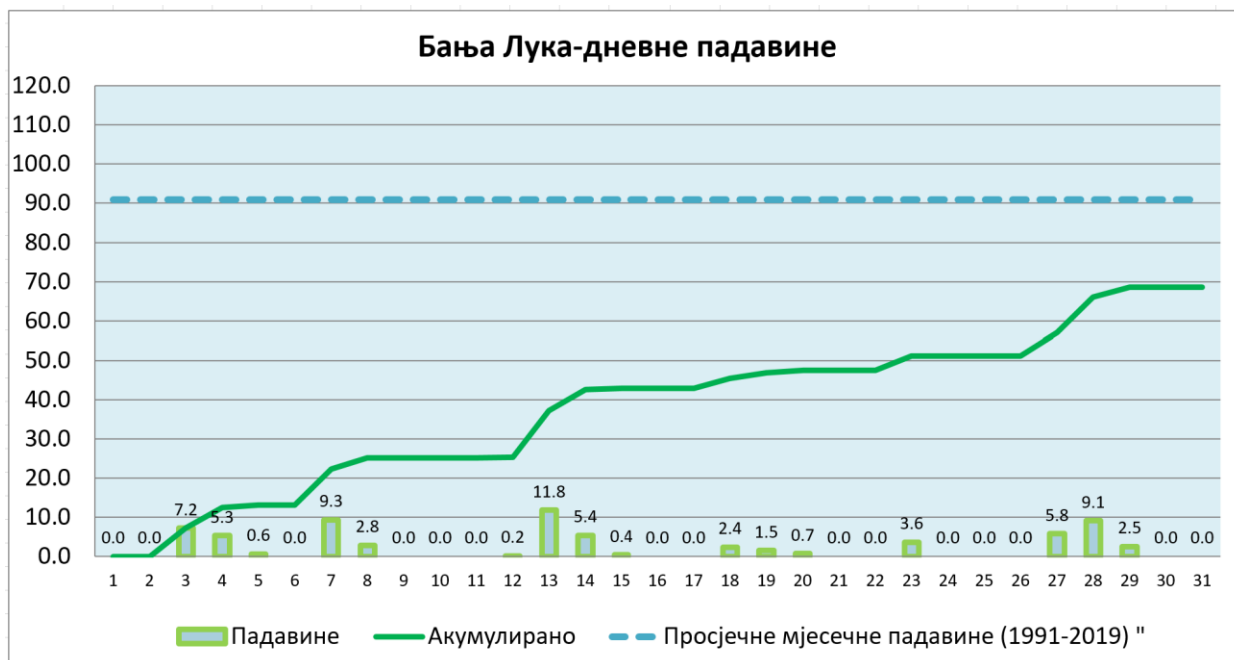
Карактеристике мјесеца везано за основне климатолошке параметре: температуру и падавине за мјесец април, изгледају овако.

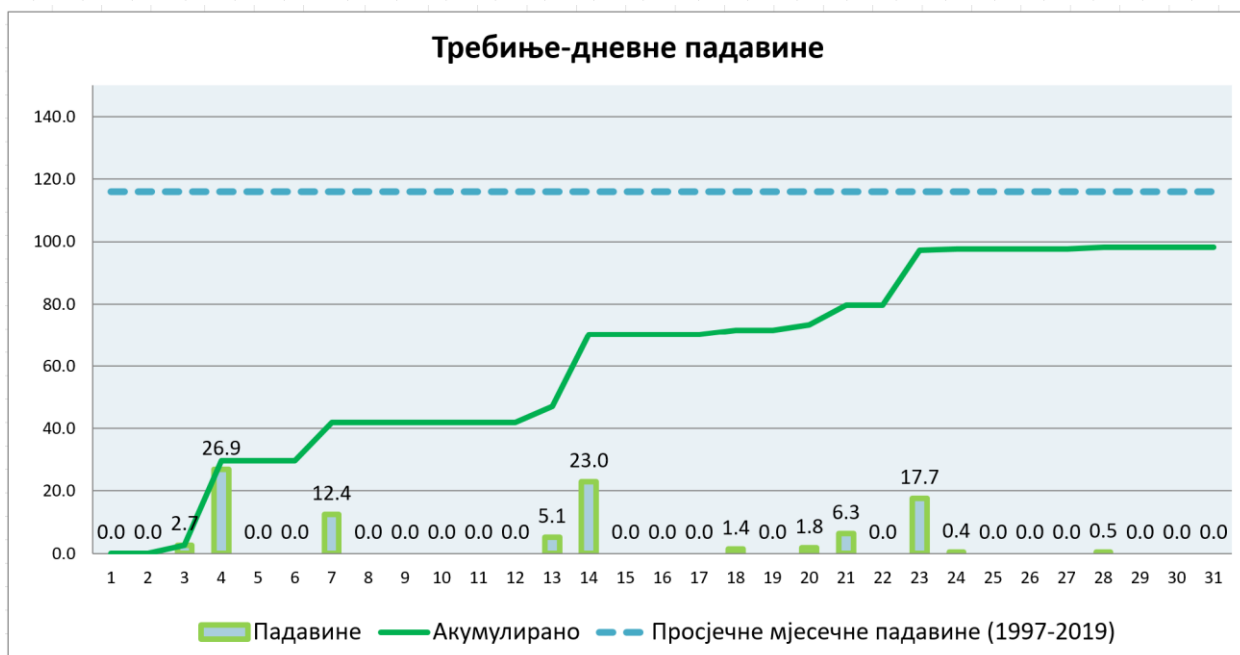
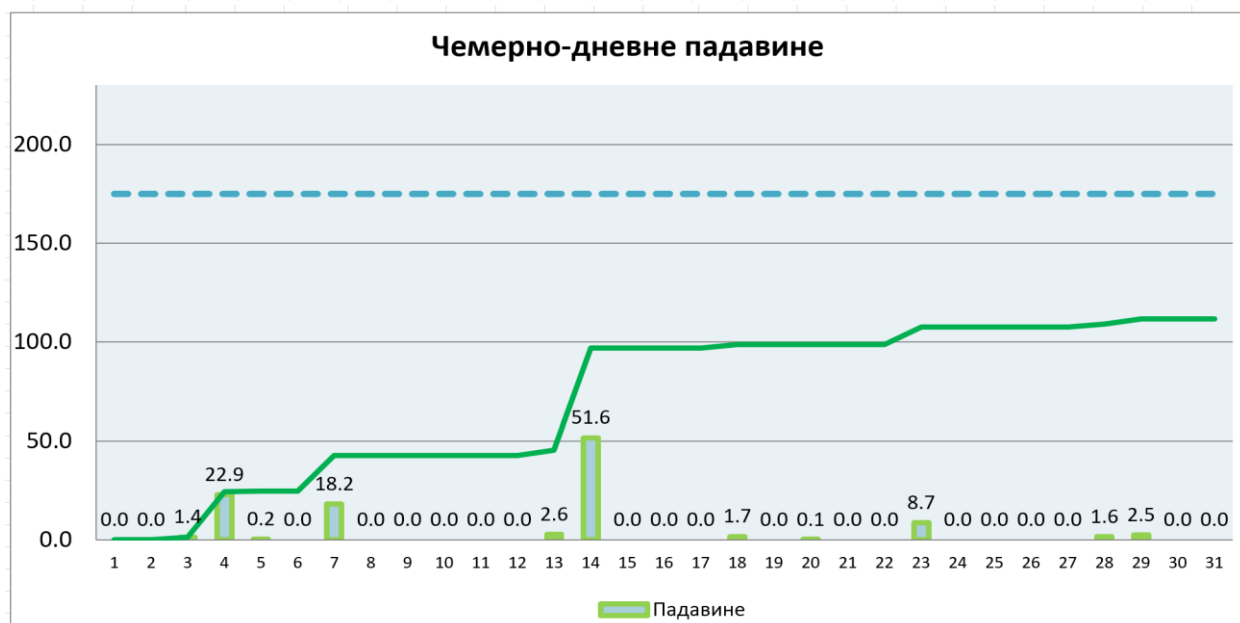
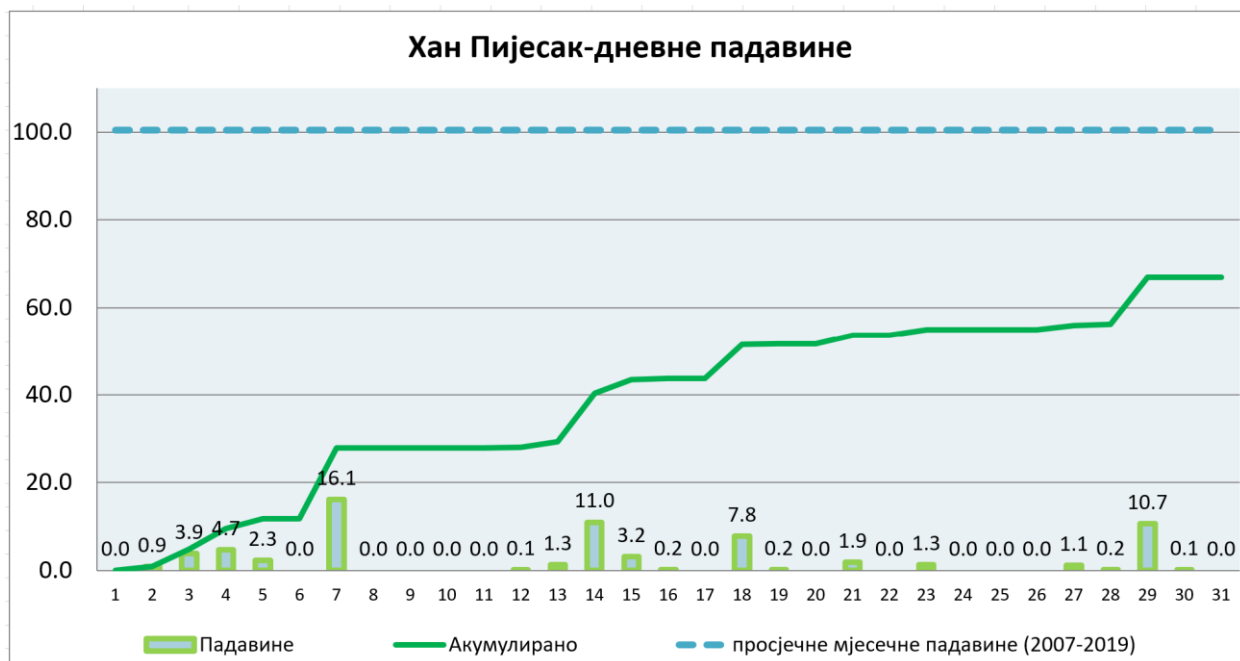
Падавине у мјесецу априлу 2021:

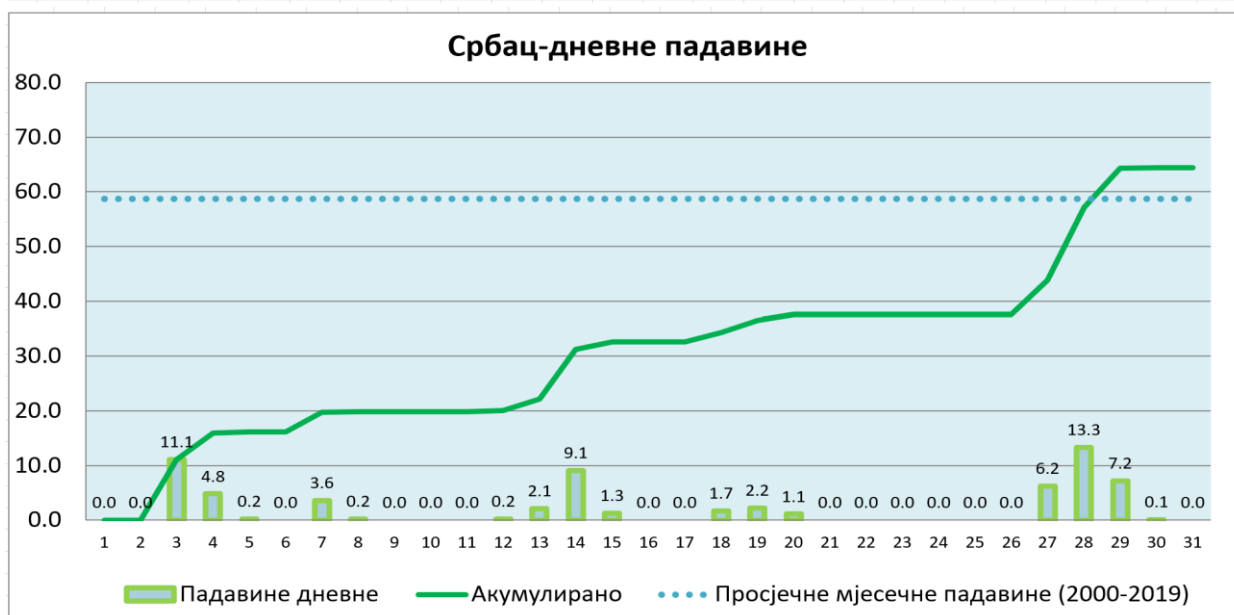
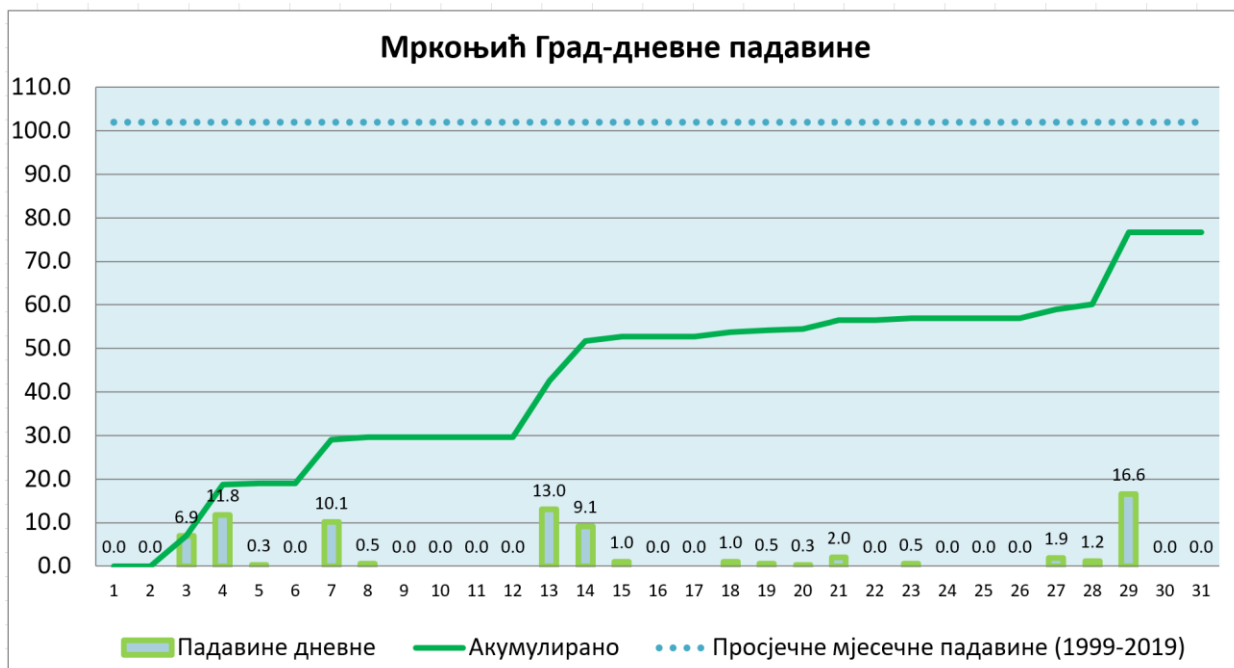
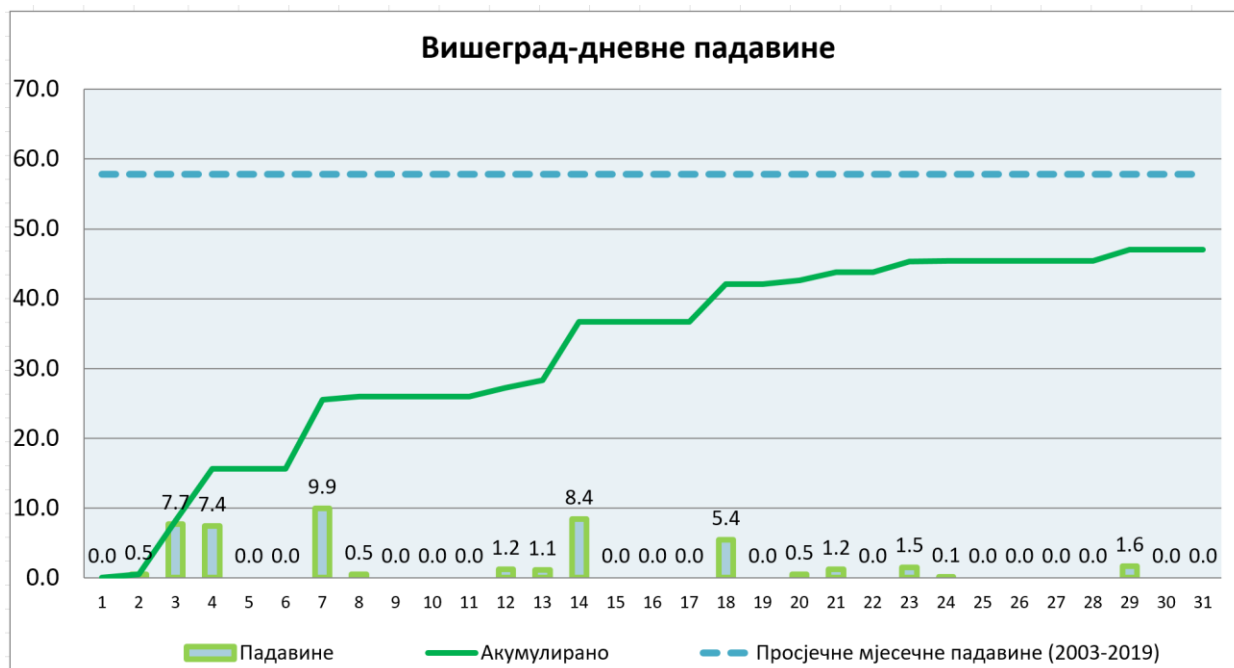

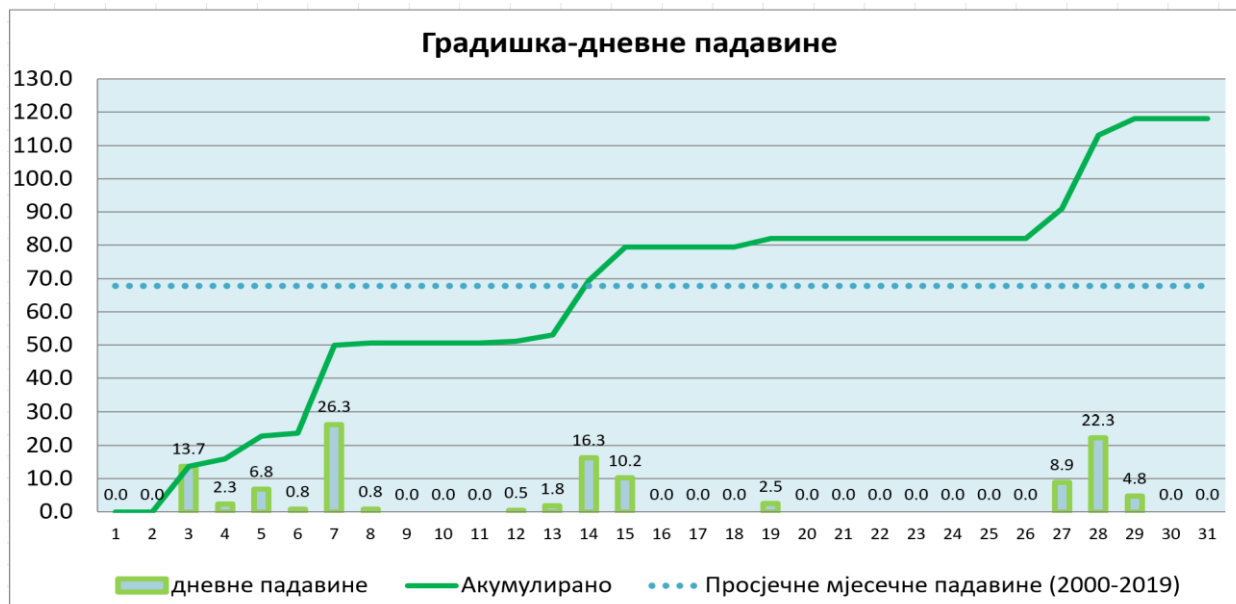
Вишак падавина је забиљежен само на четири станице, на сјеверу у Градишци и Српцу, те у горњем Подрињу (Фоча и Рудо). Највеће одступање од је било у Градишци, гдје је пало 118 l/m² (174% од просјека), затим у горњем Подрињу (Рудо 116%). У осталим предјелима је било дефицита падавина, најизраженије у централним предјелима (Добој, гдје је пало 46% од просјека), те што је занимљив податак, у планинама на истоку (Соколац и Чемерно 64% од просјека и Хан Пијесак 67%). На то подручје се наслања Херцеговина, гдје је дефицит био око 15%. Близу просјека је било на сјеверозападу Крајине (Нови Град и Приједор).

На следећим сликама приказан је мјесечни распоред падавина за одређене градове у Републици Српској.

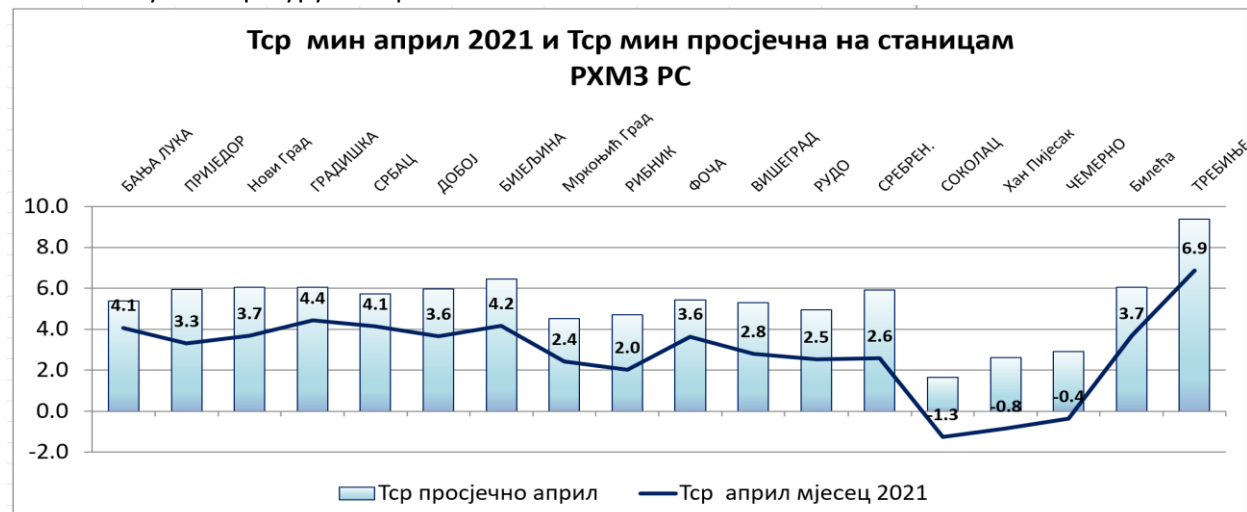
Температура у мјесецу априлу 2021.године:

На следећој слици је приказана средња мјесечна температура за јануар 2021 на мет.станицама РХМЗ Републике Српске

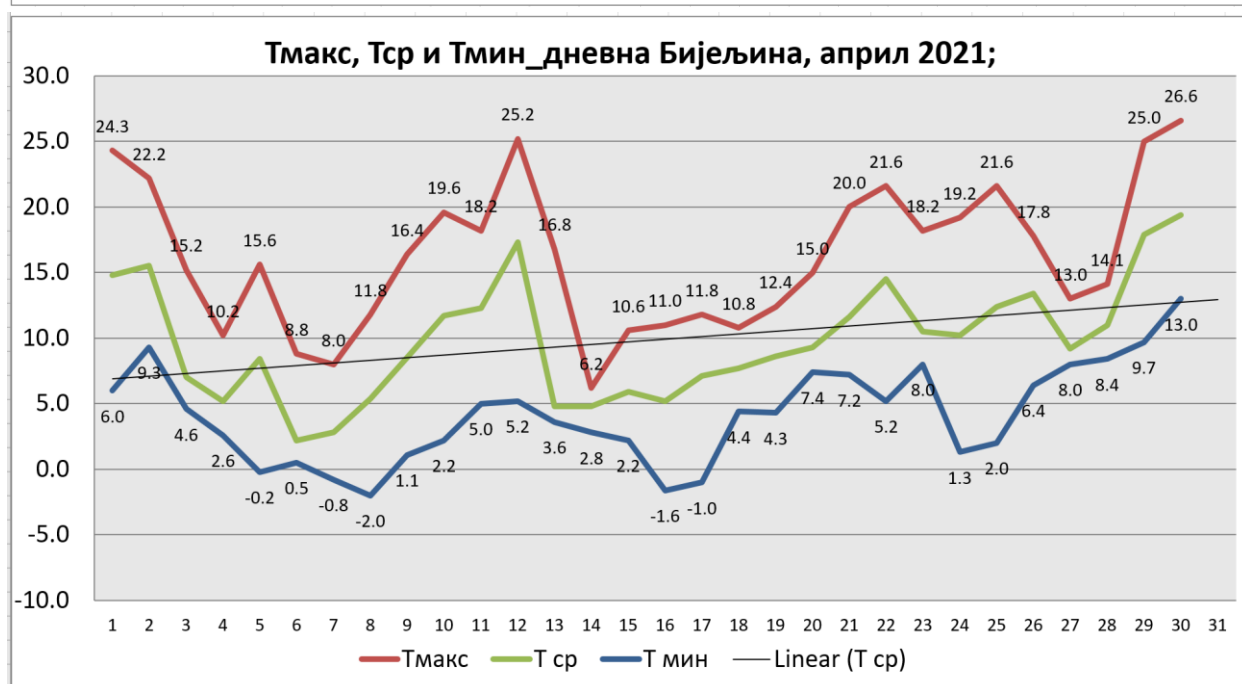
*просјек се односи на период после 1991.године

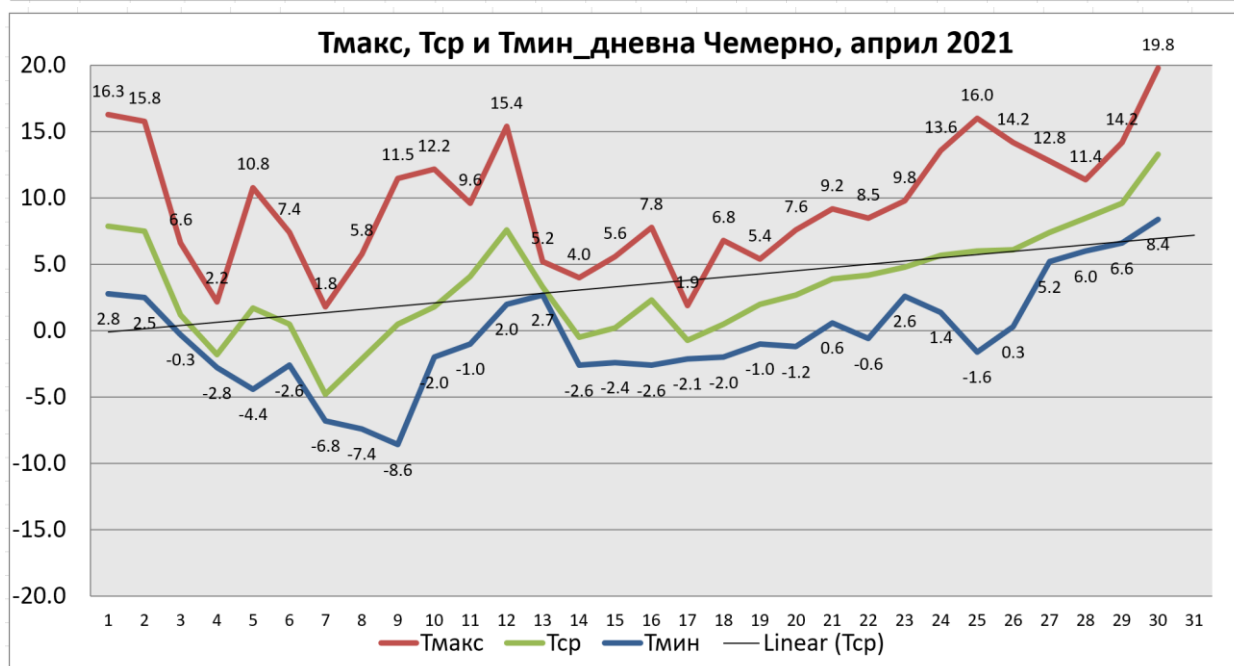
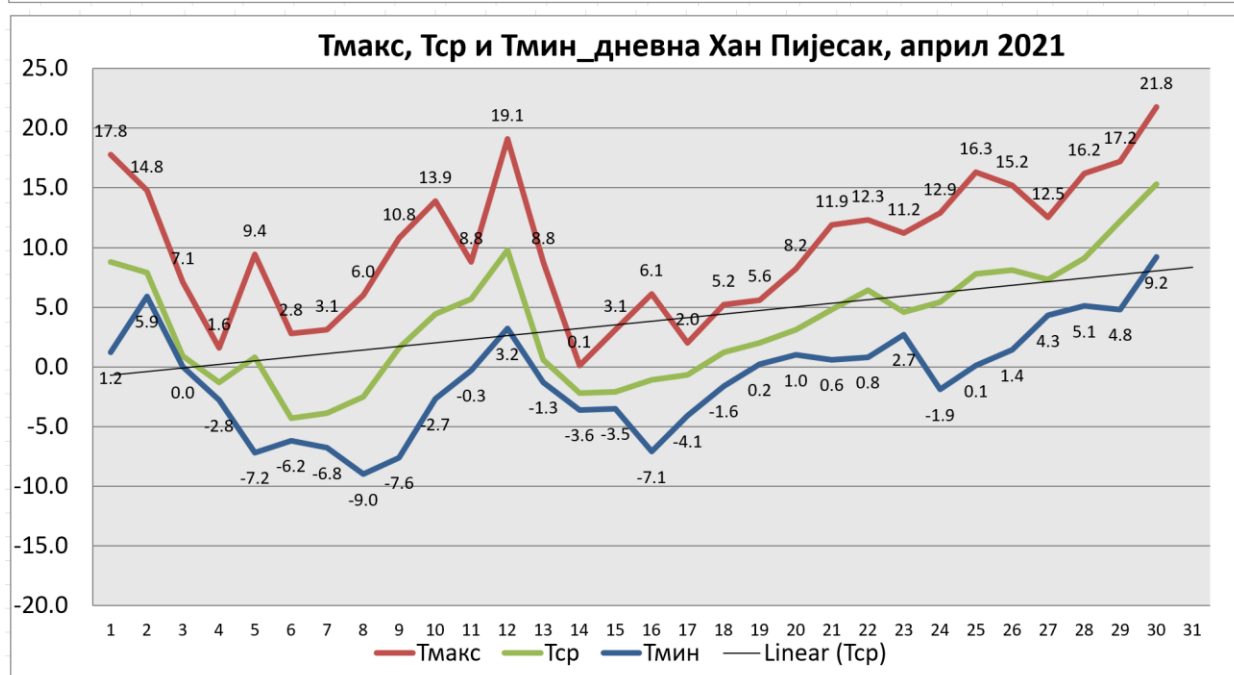
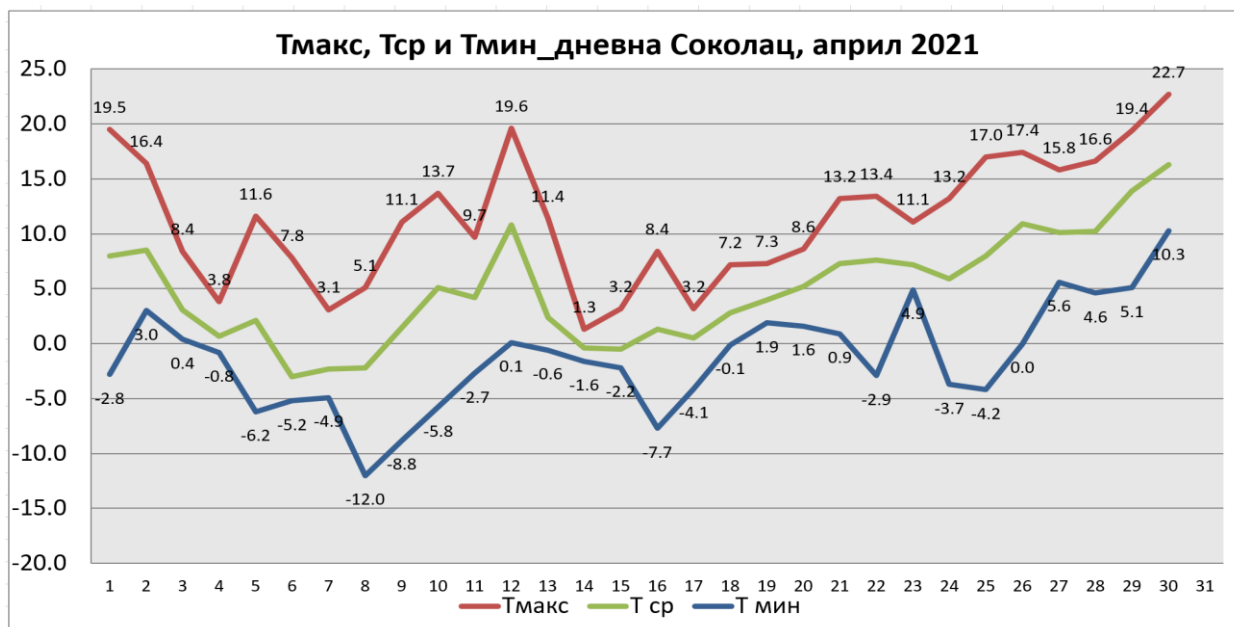
Температура у априлу мјесецу, због прве двије хладне декаде, је била испод просјека у свим крајевима, у износу од 2 до 3,5°C. Следећи графикони доносе средњу минималну и средњу максималну температуру за април 2021.

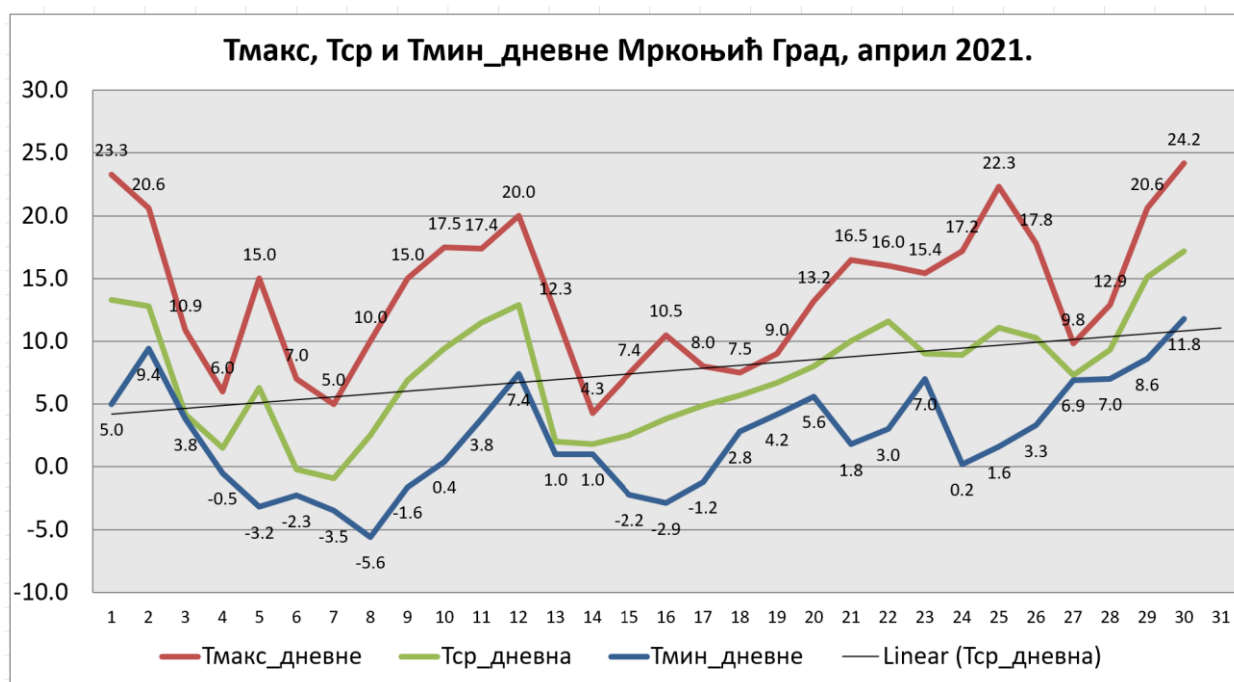
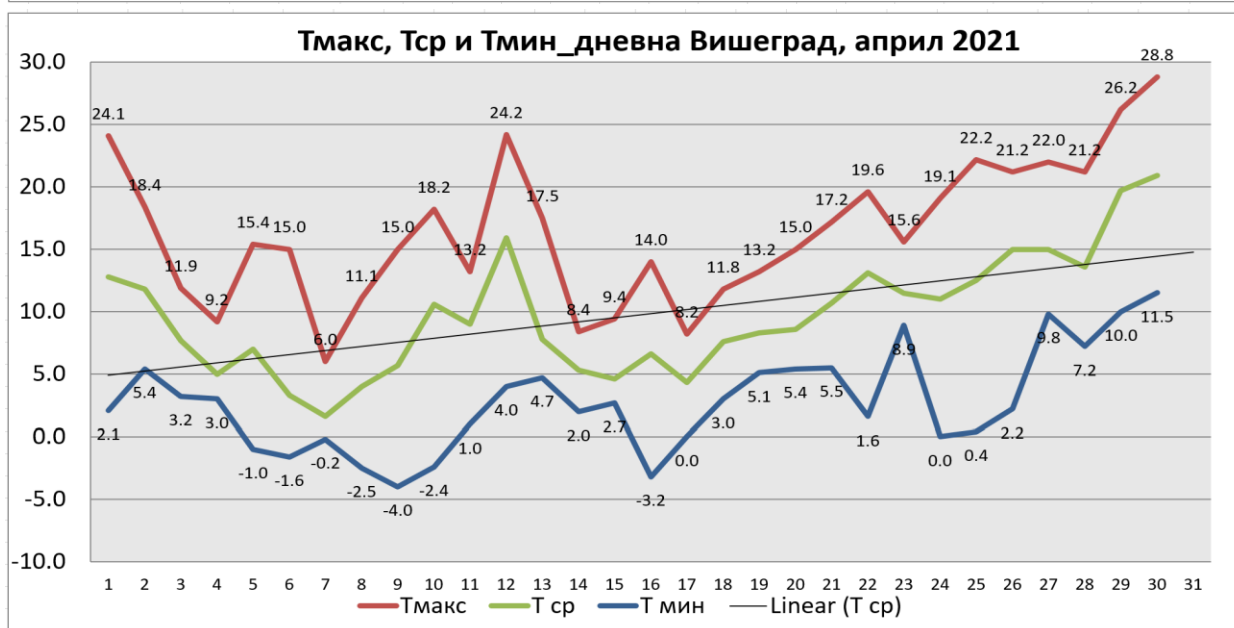
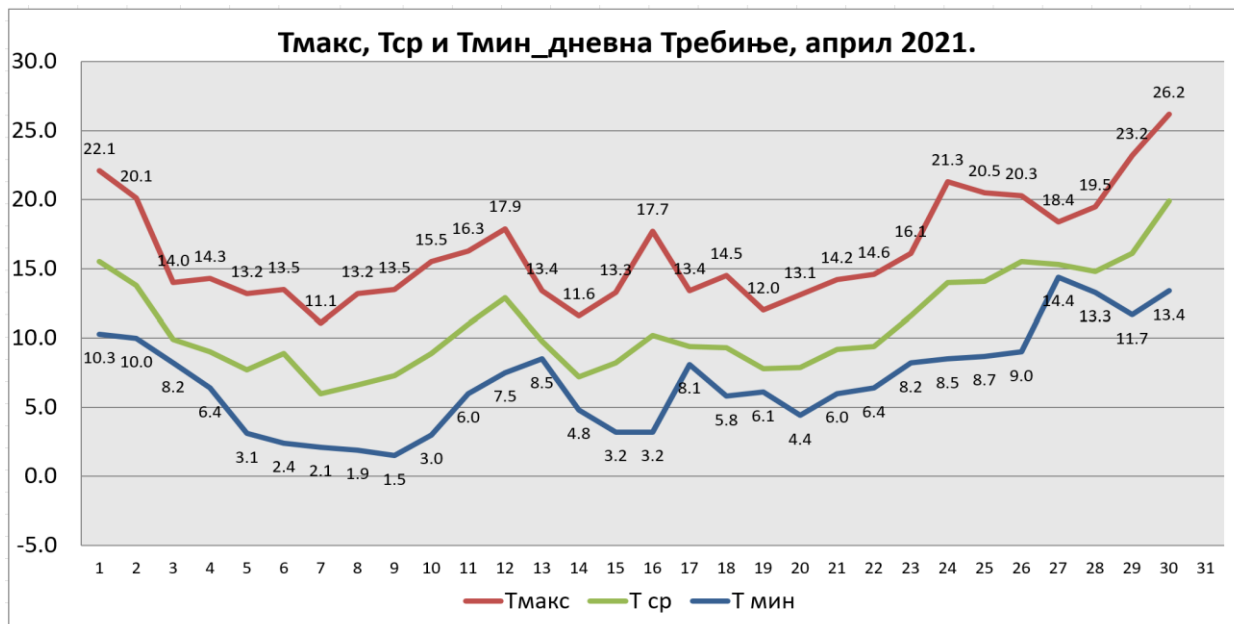

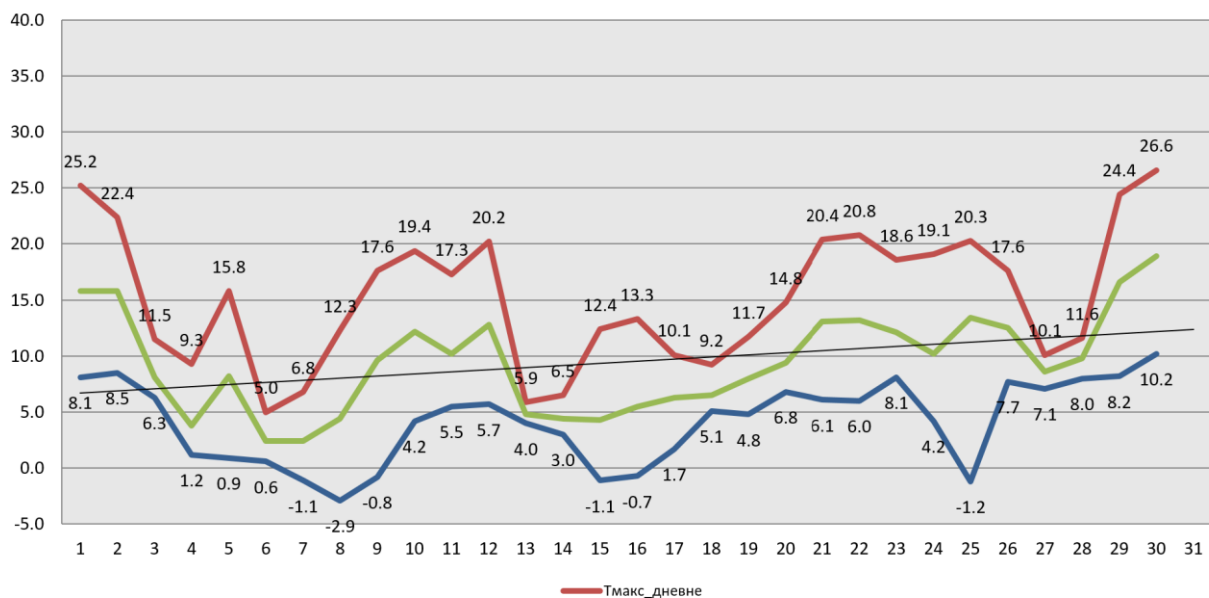
На следећим сликама приказан је мјесечни ход температуре за одређене градове у Републици Српској.

Тмакс, Тср и Тмин_Србац_април 2021.

Тмакс,Тср, и Тмин_Градишка_април 2021.

